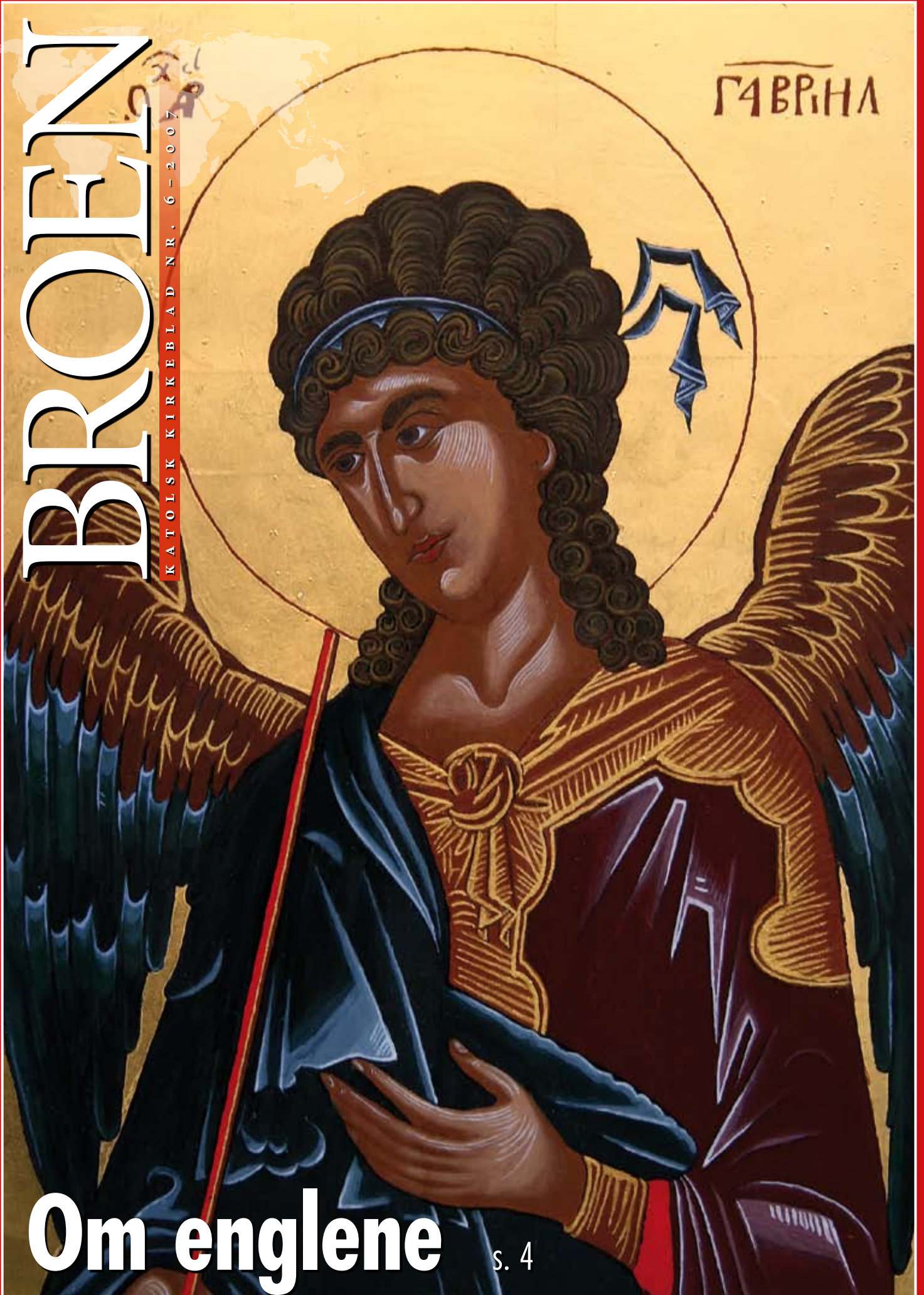

BROEIN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 6 - 2007

Г4ВР.НЛ

Om englene s. 4

IKON AV ENGELEN GABRIEL MALT AV SR. KATARINA PAJCHEL OP. - FOTO: © KRISTINA SOLUM

Sjelens mørke natt og glade jul

I ÅR ER DET 10 ÅR SIDEN Mor Teresa døde. Den bemerkelsesverdige og verdensberømte nonnen mottok et "kall i kallet" til å tjene de fattigste av de fattige i Calcuttas slum. I en ny Mor Teresa-biografi, "Kom og vær mitt lys", kan vi lese Mor Teresas private brev til sine skriftefedre, samlet i forbindelse med hennes helligkårsprosess. Brevene avslører hittil ukjente dybder ved hennes åndelige liv og den paradoksale og uventede prisen hun måtte betale for sitt kall – nemlig at hun selv skulle leve i "fryktelig mørke." I et brev til en av sine skriftefedre, skrev hun:

Mørket er slik at jeg virkelig ikke kan se – verken med min sjel eller med fornuften – Guds rom i min sjel er tomt – det er ingen Gud i meg – når smerten av lengsel er så stor – lengter & lengter jeg bare etter Gud – og da er det dette jeg føler – Han vil ikke ha meg – Han er ikke der – ... Gud vil ikke ha meg – Noen ganger – hører jeg kun mitt eget hjerte rope – "Min Gud" og intet annet – jeg kan ikke forklare torturen og smerten –

I høst kunne vi i norske medier lese disse "sjokkerende" avsløringene om at Mor Teresa hadde "mistet Gud". Den "sensasjonelle" nyheten ble først slått opp av engelske The Times og spredte seg som ild i tørt gress.

Var Mor Teresas fromhet en bløff? Var tjenesten for de fattigste av de fattige et spill for galleriet? Den kjente religionskritikeren Christopher Hitchens sammenlignet i Times-artikkelen

Mor Teresa med kommunister som etter hvert innså at sovjetstaten var et feilgrep, men ikke våget innrømme det – det ville bety at deres liv var bortkastet. Helligkårsprosessen er et stort falskneri, hevdet han.

Reaksjonene fra katolsk hold er diametralt motsatte. Avsløringene om hennes "mørke natt" kan meget vel føre til at hun vil bli regnet som en av Kirkens store mystikere. Et smertefullt og mørkt indre liv var en del av hennes kall. Hun delte Kristi lidelser på korset, og da særlig Jesu tørste – et bilde på hans lengsel etter alle menneskers kjærlighet og frelse. Hun levde Golgatas mysterium – Jesu Golgata og de fattiges Golgata. Den intense og grufulle åndelige smerten kunne ha gjort Mor Teresa motfallen og desillusjonert. Isteden fremsto hun med en bemerkelsesverdig glede og kjærlighet.

Falskhet? Eller hellighetens paradoks?

Hennes kjærlighet til Gud var så intens at hver trevl i kroppen lengtet etter ham. Menneskenes lodd er at vi ikke kan oppnå full forening med ham før i himmelen. For en mystiker som Mor Teresa er dette en smertefull kjensgjerning. Det oppleves som "sjelens mørke natt". Jo nærmere hun søkte Gud, fullkommen kjærlighet, jo større ble smerten – også over egen utilstrekkelighet.

Avsløringen av Mor Teresas åndelige mørke gjør at hun kan bli stående

som helgenen for alle som lever i "sjelens mørke natt" – det være seg i åndelig eller menneskelig forstand. Hun lærer oss noe om livets og troens kompleksitet. Hellighet er ikke vellykkethet – ei heller politisk korrekthet. Tro er ikke følelser. Følelsene våre oppleves virkelige og sier noe subjektivt sett sant om oss – men ikke nødvendigvis om Gud. Gud kan føles langt borte. Det betyr ikke at han er langt borte. Jeg føler meg ikke alltid elsket. Det betyr ikke at jeg ikke er elsket. Det er regelrett mystisk å leve i dette paradokset, og Kirken hjelper oss til å leve det. Som katolikker tror vi at Mor Teresa og de andre hellige, som nå er ett med Gud, jubler av full hals over inkarnasjonens mysterium – de synger Gloria sammen med oss, og noen ganger kan det også kjennes for oss, julenatt. Samtidig ber de for oss her på jorden – særlig for dem som lever i dypt mørke. Selv om mange i julen ikke skulle føle jubelglede, så er julen jubelglede. Det er nettopp det som er dypt mystisk. Så derfor sier vi:

Gledelig julehøytid!

Kristine Dingstad

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 6. 2007 Årg. 48. ISSN 0804-9297
Oslo katolske bispedømme Tlf.: 23 21 95 03
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristina Solum (KS) Tlf.: 23 21 95 03

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaktør:
Kristine Dingstad (KD)

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugros Øyma (HHØ)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

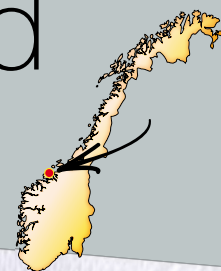
Forsiden:
Ikon av engelen Gabriel.
Malt av sr. Katarina Pajchel OP.
Foto: © Kristina Solum

Trykk: JMS Mediasystem AS
Opplag: 27.000

Gaver til Broen fra utlandet:
DnB Nor Bank ASA
Postadresse
0021 Oslo

BIC: DNBANOKKXXX
IBAN: NO0416022553767

St. Eystein – Kristiansund

FOR 49 ÅR SIDEN ble St. Eystein kirke bygd. På den tiden hadde søstrene fra St. Karl Borromeus Institutt kommet til byen og begynt sin virksomhet i tjeneste for syke og barn. Fødeklubben "Stella Maris" ble etter hvert et begrep langt ut over byens grenser, likeledes barnehagen ikke langt fra kirken. Dessverre måtte søstrene i 1971 legge ned virksomheten. De var for mange mennesker i Kristiansund det første møte med Den katolske kirke, og inntil i dag er mange av dem knyttet til oss på grunn av den gode erfaringen med nonnene.

Som et speil av Kirkens universelle kall – "det skal komme folk fra alle land, nasjoner og stammer ..." –, slik er vår lille menighet i Midt-Norge stift. Vi har over 250 registrerte medlemmer. Noen er nordmenn, de fleste er fra andre europeiske land, Asia, Amerika og Afrika.

Vi feirer søndagsmesse kl.11.00 og hverdagsmesse kl 17.00. Mange av våre medlemmer kan ikke komme til disse messene, for i Midt-Norge Stift er vi en spredt Kirke. Våre medlemmer samles derfor en gang i måneden på forskjellige steder: Surnadal, Sunndalsøra, Tingvoll, Smøla og Tustna. På Tustna ble det den 4. juli velsignet et katolsk kapell, "Den hellige Birgittas kapell". Dette skal være et stille rom. Et rom for tanke, bønn og meditasjon. Det er laftet på tradisjonell norsk måte og ligger på eiendommen som i dag kalles "Villa Humaniora". På alle disse stedene møtes vi vanligvis på lørdag for å feire messen og ha katekese og undervisning med barna og ungdommene som bor i nærheten. Et unntak er Tingvoll, der det er gudstjeneste en gang i uken i asylmottaket, for å hjelpe våre brødre og søstre i troen midt i vanskelighetene.

Høytidene, jul, påske og pinse samt spesielle fester gir oss muligheten til å treffe mange. I disse viktige dagene gjør vi en stor innsats for at alle kan

komme til messe og oppleve Kirkens enhet. For barna og ungdommene som bor i eller rundt byen har vi undervisning to til fire ganger per måned i St. Eystein kirkes lokaler. Ettersom vi har flere filippinske medlemmer, feirer vi på en spesiell måte St. Lorenzo de Manila og Santo Niño-festen. Vi deltar sammen med polske og kroatisk medlemmer i tradisjonell velsignelse av mat i forbindelse med påske. Takksigelsesmesse om høsten er også viktig for oss. Av økumeniske aktiviteter har vi korsveigudstjeneste og utflukt som arrangeres sammen med Nordlandet, Kirkelandet og Tingvoll kirke.

På veien til fornyelse

De siste årene har biskopen bidradd til en viktig innsats for å renovere kirken. Han har gitt økonomisk støtte til oppussing inne i kirken: nytt gulv, ny belysning og maling. Utvendig renovering gjenstår.

Men første og fremst har Vårherre hjulpet slik at det har kunnet komme et pust av de nye realiteter som ble til etter Det annet vatikankonsil. Den katolske kirke er i gang med et nytt evangeliseringsarbeid i hele verden for å bekjempe sekularisering og tap av troen. I sammenheng med det

og for å hjelpe oss som voksne katolikker til å fordype oss i vår tro, slik at vi kan leve i dette samfunn som sanne kristne, finnes en katekumenal vei. Prosessen med voksenkatekese begynte i vår menighet for tre år siden. Etter den kan de medlemmer som ønsker vandre gjennom en tredelt vei som er: Guds Ord, liturgi og samvær. De kan sette sitt liv i Guds Ords lys og på den måten se Guds kjærlighet gjennom erfaringer i sine konkrete liv og i sine problemer, slik at de kan gå videre som "et folk i fest".

For å hjelpe det pastorale arbeidet og "Den nye evangeliseringen" i menigheten, har vi en misjonærgruppe med bl.a. to misjonærfamilier, sendt av Pave Benedikt XVI.

Neste år ferier vi 50-års jubileum! Det er viktig å være forberedt på å ta imot all nåde som Gud sender oss i denne tiden! Derfor planlegger vi forskjellige åndelige aktiviteter til neste år.

Velkommen til St. Eystein Kirke i Kristiansund!

P. Alexandre Semajangwe
Sogneadministrator

Om englene

Av fr. Arnfinn Haram OP

Bebudelsen av Fra Angelico OP.

”Änglar, finns dom?” lød en svensk tittel på syttitallet. Typisk for den tiden var bl.a. at alt guddommelig og overnaturlig ble ansett for avskaffet og litt latterlig. Overtroisk.

I DAG går ”alternativmessen” for fulle hus, og en norsk prinsesse starter ”engleskole” – og får mye støtte og oppslutning! Siden 1970-åra har det falt mange jerntepper og murer i vår kultur. Svaret på det svenske spørsmålet er selvsagt: Ja, engler finnes. Og det i myriader! Den hellige Skrift og Kirkens tradisjon er fulle av dem. Tenk på kjerubene som vokter Edens hage (1 Mos 3,24), på Moses som ser den brennende busken (2 Mos 3, 2; Skriften kaller den en ”engel”), på Jakob som slåss med Den ukjente og overvinner ham, rett nok med hoften ut av ledd (1 Mos 32,24f). Betagende er Dommerbokens fortelling om Manoah og hans hustru, Samsons foreldre. De fikk varsel om sønnens fødsel og frambar et offer til Herren – og ”da flammen steg fra alteret opp mot himmelen, fór Herrens engel opp i flammen”. Ilden er i Bibelen Guds element og englenes element (Dom 13). Eller tenk på Gabriel som bærer bud til Maria (Luk 1,26f), på engleskaren som synger over Betlehemsmarkene (Luk 2,13), på engelen som kommer og styrker Herren der han svetter blod i Getsemane (Luk 22,43). Eller på englene ved den tomme graven (f. eks. Matt 28,2f) og på engelen som frir apostlene ut av fengslet (Apgj 5,19f).

Det står til og med om noen troende som fikk apostelen Peter på besøk: De trodde først at det var verneengelen hans (Apgj 12,15)!

For ikke å glemme Jesu vakre ord om alle Guds barn: ”Deres engel i himmelen ser alltid min himmelske Fars åsyn” (Matt 18,10). Når Menneskesønnen kommer tilbake ved tidenes ende, skal han komme ”sammen med sine engler”, sier han selv (Matt 16,27).

Liturgien renner over av angelisk nærvær! I prefasjonene som innleder den store eukaristiske bønnen, synger presten f. eks.: ”Ved ham [Kristus] lovpriser englene, tilber herredømmene, skjelver maktene for din majestet. Alle himler og himmelkrefter og de salige serafim forherliger den i samstemmig jubel”. Og vi bryter alle ut i serafimenes himmelske lovsang, forener vår røst med dem og synger: ”Sanctus, sanctus, sanctus!” (Jes 6). I messen er vi altså sammen med englene og de er sammen med oss.

Like mye himmel er det ved en barneseng – eller ved min munkeseng, for den del – når vi ber den gamle bønnen til verneengelen, ”Angele Dei”: ”Guds engel, du som verner

meg, til deg har den Høyestes omsorg betrodd meg. Opplyls meg, vern meg, styr meg og led meg.”

Den som mest gjennomført gav oss en lære om englene, basert på Skriften og overleveringen, var den store middelalderske teologen pseudo-Dionysios, kjent nettopp under sitt pseudonym Dionysios Arepogatien. Han beskriver den himmelske, usynlige verden som hierarkisk ordnet, med hele ”Guds hærskare”. Gud er jo ”Herren Zebaot”, hærskares Gud. Der er serafer, kjeruber, troner og herddømmer, erkeengler og engler. Noen omgir Gud med tilbedelse, noen utøver Guds styre over visse områder i verden, noen er hans budbærere til oss. ”Engel” kommer jo av ”angelos” (gresk) som betyr ”budbærer”. ”Er de ikke alle ånder i Guds tjeneste, som sendes ut til hjelp for dem som skal få frelsen?” (Hebr 1,14). Den samme læremessige framstillingen finner vi igjen hos en teolog som St. Thomas Aquinas, og læren om englene har tradisjonelt hørt til den katolske og kristne barnelærdommen.

Hvorfor er alt dette blitt så ukjent for oss, endatil for praktiserende og troende kristne? Hvorfor må englene dukke opp igjen på Märthas nokså diffuse ”engleskole”? Hvorfor må folk i dag gå over bekken etter vann, altså Kirken forbi, når de etterlyser englene? Jeg tror det har å gjøre med at vi er blitt temmelig verdsliggjorte. Himmelen og det hinsidige er det lite snakk om. Når vi omtaler skaperverket, tenker vi nesten bare på det som er synlig. Men Gud har skapt også den usynlige verden, himmelen! I Credo (Nicenum) sier vi at vi tror på Ham som har skapt ”alle synlige og usynlige ting” (”omnia visibilia et invisibilia”). Virkeligheten omfatter altså også det usynlige!

Englene er Guds skapninger likesåvel som oss. Fordi de er rene ånder, står de på en måte nærmere Gud. Likevel er det noe med Gud og mennesket; vi er jo skapt i hans bilde, han ble selv menneske i Jesus Kristus og nå sitter ”en av oss”, vår Bror, på tilværelsens høysete, på den kosmiske Tronen, ved Faderens høyre” (”ad dexteram Patris”)! ”Det er jo ikke engler han tar seg av, men han tar seg av Abrahams ætt”, altså mennesket, sier Hebreerbrevets forfatter (Hebr 2,16).

Men englene skulle være våre fortrolige: De høyeste englene er vi sammen med i den liturgiske tilbedelsen og de englene som er Guds utsendinger, har vi rundt oss. Et godt menneskelig miljø er steder der englene ”trives”. De representerer noe av Guds egen skjønnhet, sannhet og godhet, og der dette rår grunnen, berikes helheten av englenes nærvær. Ikke minst på tilbedelsens og bønnens steder, kan det merkes at engler er rundt oss, dersom tilbedelsen og bønningen skjer i ”ånd og sannhet”. Englene har en midlerfunksjon mellom oss og Gud (Gal 3,19). I den romerske kanon ber presten: ”La din hellige engel bære dette offer frem til ditt alter i himmelen for din guddommelige majestet”. Englene er våre medskapninger og tilhører ”de helliges samfunn”; de er våre venner i Gud som skal påvirke oss med sin åndelighet, sin nærhet til Gud, sin ”raskhet” og lydighet. Mennesket er skapt for Guds og englenes vennskap, for å leve i kontakt med den usynlige verden – det gjør noe med vår menneskelighet og med vår virkelighetsopplevelse.

I englene kommer himmelen til jorden, som i Betlehems julenatt – og er det noe som trenges i dag, så er det å gjenåpne forbindelsen mellom himmel og jord. Vi har fått et lukket verdensbilde og mennesket, ja også våre medskapninger ellers, lider under englenes forvisning. Det øker også avstanden mellom oss og Gud. Det som løfter mennesket oppover, det store ”Sursum Corda” (”Løft deres hjerter!”), forstummer og vi ender som nedstemte og kyniske vesener. Gud selv er nær oss i Kristus, i Ånden – men englene formidler hans nærvær. De skaper et ”rom” for Gud. De gjør stallen til et paradisi, et tempel.

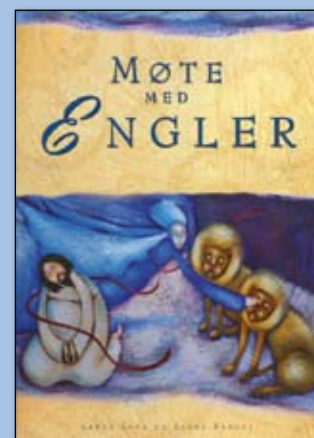
Men en interesse for englene løsrevet fra Den treenige Gud, fører oss på avveier. Mye av den moderne engleinteressen og åndeligheten står nettopp i fare for å gjøre dette. Hele virkeligheten tilhører Gud og er sammenfattet i Kristus (Kol 1,16). Helgenene og englene er underlagt ham og tilordnet ham. De er en del av Kristus-virkeligheten. Engler som har frigjort seg fra Gud og så å si opererer på egen hånd, er nettopp demoniske. De falne englene (Jud v 6) under Lucifer eller Satan – en av de høyeste englene opprinnelig – skal ikke dyr-

kes som ”guder”. Vi er ikke underlagt deres makt. (Rom 8,38, Koloss 2, les hele).

Gud er én, men han er mangfoldets Gud. Hele skaperverket er et ”hellig mylder” – og i det inngår også englene – og du og jeg. Den ensomme, dystre Gud som vil gjøre alt på egen hånd, er ikke Bibelens Gud eller Kirkens Gud. Derfor skal vi fryde oss over englene, regne med deres vern og makt og bli fortrolige med deres nærvær i vårt liv.

Og ingen kunne mer enn englene være enig i det gamle motto: ”Soli Deo Gloria!”

Barnebok

Leena Lane og Elena Baboni:

Møte med engler

Luther Forlag

I denne boken hører vi fortellinger fra Bibelen om hvordan Gud lar sine hellige engler vise seg for menneskene på jorden for å hjelpe og beskytte dem. Her får du blant annet møte de majestetiske englene på Jakobsstigen, verneenglene som beskyttet Elia, og den kraftfulle engelen som reddet Peter ut av fengselet.

St. Bonifatius-instituttet i Levanger og Namsos:

I verden men ikke av verden

Tekst og foto: Klaus Andersen

Barbara Alice von Alten og Ulla Engel ved St. Bonifatius' institutt.

I floraen av katolske institusjoner i Norge, behørig presentert og kategorisert på Katolsk.no, er det en institusjon som skiller seg ut. Dersom man følger sakshierarkiet på hjemmesidene, fra Ordenssamfunn, via skillearket Kvinnelige, ender man til slutt opp under rubrikken "Annet", og finner kategorien "Sekularinstitutt". Her er det bare en forekomst, og det er St. Bonifatius' institutt i Midt-Norge Stift.

Broens redaksjon må på ett eller annet tidspunkt ha snublet over dette, og begynt å undre seg. De må ha tenkt: "Dette var spesielt". Hva er et sekularinstitutt, og hvor eksotisk er det? Og har de virkelig noe i Midt-Norge, som vi ikke har i Oslo katolske bispedømme? Jeg ble for noen dager siden tørnet ut fra Trondheim for å forsøke å besvare disse spørsmålene. Med i vesken hadde jeg Broens bestilling: 1200 ord pluss bilder. Jeg skulle få lov til å breie meg over to sider.

Minner

Jeg har fra barnsben av hatt et forhold til St. Bonifatius' institutt. De har vært i Levanger siden begynnelsen av 60-tallet. Jeg husker ennå fra de katolske valfartene til Stiklestad at vi underveis stoppet i Jernbanegata i Levanger allerede fra det tidspunktet tomte ble kjøpt.

Midt i smørøyet

Det er ikke til å forundre seg over at det ligger i Nord-Trøndelag, ganske nært til det historiske Stiklestad, og til klostrene på Munkeby og Tautra. I sekstiårene var Johannes Rühth fortsatt biskop i Midt-Norge Stift. Han har satt dype spor etter seg i moderne katolsk trøndersk historie, bl.a. gjennom flere kirkelige byggeprosjekter. I 1964 sto St. Torfinn kirke i Levanger ferdig bygget, og ved sin side hadde kirken et flunkende nytt sykehjem, St. Eystein. Biskop Rühth forespurte St. Bonifatius Institutt om de ville lede arbeidet i sykehjemmet. Resten er historie. Hanna Mersch og Maria Feldhoffer ble sendt til Levanger. De var pionerene, og de var unge, driftige og dyktige. De lærte seg hurtig norsk (Maria imponerer fortsatt alle med å kunne kav trøndersk), og St. Eystein skulle snart bli en avholdt foregangsinstitusjon innen helsestellet i Trøndelag.

Barbara Alice von Alten og Ulla Engel ved St. Bonifatius' Institutt. De har en internasjonal hjemmeside: www.institut-st-bonifatius.de.

Første inntrykk

Mye har skjedd siden den gang. Da jeg kom til Levanger en lørdag i november på oppdrag fra Broen, var det ingen drift på St. Eystein. I det tidligere aktivitetsrommet for beboerne, ble det nå bedrevet katekese.

Jeg ble møtt av en representant for den nye generasjonen av "søstre", Ulla Engel. Tre av "søstrene" var engasjert i katekese denne dagen. Det var egne grupper for de minste barna, for førstekomunikantene, og for konfirmantene. Etter at undervisningen var slutt ble det holdt messe, etterfulgt av bursdagsfeiring for to av barna.

Intervju

Til slutt fikk jeg anledning til å stille spørsmålene mine. Dette skjedde i en samtale med Ulla Engel og med hennes kollega Barbara Alice von Alten samme dag. Det første spørsmålet gjaldt deres identitet. Det er fort gjort å bli pirret av nysgjerrighet når en katolsk institusjon kategoriseres som noe sekulært.

Er ikke sekulær det samme som verdslig?

– Vi er sekulære i den forstand at vi ikke bærer ordensdrakt, og ikke har noen ytre kjennetegn ellers. Vi har vårt virke i det sekulære samfunn, hvor vi jobber som folk flest.

Allikevel er det en stor forskjell?

– Ja, og folk merker det. Vi må ofte besvare spørsmål som: "Hvorfor bor du her?" og "Hvorfor har du ikke familie?" Medlemmer av vanlige ordenssamfunn trenger ikke forklare så mye som oss, fordi de er beskyttet av ordensdraktene

sine. Vi står mer på bar bakke når vi skal fortelle om det vi står for.

Men ellers er det ikke så stor forskjell på dere og på et vanlig ordenssamfunn?

– Nei. Vi har avlagt de samme evige løftene som medlemmer av ordenssamfunnene.

– Og vi er avhengige av det samme åndelige fellesskapet som et ordenssamfunn. Kanskje er vi enda mer avhengige av dette enn dem, ettersom vi muligens er mer utsatt for de verdslige fristelsene, og siden vi oppsøker folk der de er. Vi er seks personer i vårt fellesskap her i Norge, og vi støtter hverandre. Vi ber tidebønner sammen, og har et felles åndelig liv. Dette styrker oss i hverdagen. De som er ute i jobbsammenheng må tilpasse sitt bønneliv til de tider og utfordringer de møter i arbeidslivet. En av oss jobber for eksempel turnus i hjemmesykepleien. Når hun ikke kan være til stede, er det godt å vite at andre ber for henne. Vi jobber som regel med utsatte grupper, som f. eks. syke, eldre, innvandrere. Vi ser at slitaseffekten på det vanlige hjelpeapparatet som regel er stort. Spørsmålet om "Hvem har omsorg for omsorgspersonene?" er berettiget. I vårt fellesskap har vi omsorg for hverandre, og unngår mye av den slitasjen og frustrasjonen som er vanlig ellers.

Det finnes selvfølgelig sekularinstitutt andre steder enn i Nord-Trøndelag?

– Ja. I Kirken finnes det ca. 200 sekularinstitutt over hele verden. De kan ha forskjellig spiritualitet og levemåte. Vi er benediktinske, og derfor er familie- og fellesskapsprinsippet viktig for oss. St. Bonifatius institutt må ikke forveksles med Bonifatiuswerk, som er en av

Seminar om pave Benedikts Jesus-bok

Mandag 14. januar kl. 11.15-15.00 på MF

Program

- 11.15 Velkomst v/ rektor Vidar L. Haanes og biskop Bernt Eidsvig
 11.30-12.15 Professor Gösta Hallonsten: Jesus Kristus i Benedikt XVI's teologi og pontifikat
 12.15-13.15 Lunsjpause (lunsj kjøpes i MFs kantine)
 13.15-15.00 Seminar med korte innledninger (20 min.) og påfølgende samtale:
 13.15 Professor Karl Olav Sandnes: Pave Benedikts Jesus-bok og bibelforskningen
 14.15 Professor Oskar Skarsaune: Pave Benedikts Jesus-bok og oldkirkens bibeltolkning
 Ingen påmelding. Vel møtt!

Sted: Aud. II, Det teologiske Menighetsfakultetet, Gydas vei 4, Majorstuen

Arrangører:

Tidsskriftet St. Olav og Det teologiske Menighetsfakultet (MF)

ST.
OLAV

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Gydas vei 4, Majorstuen
Tlf.: 22 59 05 00
E-post: post@mf.no

Kirkens store støtteorganisasjoner.

Instituttet har ca. 250 medlemmer, knapt 100 av dem er i misjon utenfor Europa, f. eks. i Rwanda, Kongo og Guatemala. Vi arbeider over hele verden, i små grupper, i sentre eller alene, for å vitne om evangeliet under de forskjelligste kår og i ulike samfunn."

Turbulente tider

Instituttets virke på Levanger var frem til 2005 sentrert rundt St. Eystein. Her drev de sykehjem fra 1964 til 1993, og et dagtilbud for eldre fra 1982 til 2005. Det var turbulente tilstander i Levanger i forbindelse med nedleggelsen av dagtilbudet i 2005. For egen regning vil jeg karakterisere de kommunale helsebyråkratene som både perspektivløse og hjerteløse, og jeg vet at jeg har størsteparten av kommunens befolkning med meg i en slik karakteristikk. Den sindige levangerbygger sprang nærmest på barrikadene i protest mot forslagene som ble fremmet i kommunestyret. Det ble holdt et stort fakkeltog gjennom byen, og 4832 underskrifter ble samlet inn imot nedleggelse.

Selv er de lavmælte og avbalanserte når de omtaler disse hendelsene, selv så kort tid etter. Det er ingen bitterhet å spore. Det går opp for meg at det siden 2005 må ha blitt stilt store krav til deres omstillingskompetanse. Noen av dem var relativt gamle i 2005. Jeg begynner å lure på hvordan de har klart seg, og på hva de gjør i dag.

– I 2005 hadde vi allerede fått flere ben å stå på. To av oss etablerte seg i Namsos i 2003, hvor de jobbet for menighetens mange innvandrere. I det tidligere dagsentret driver vi nå et prosjekt for innvandrerkvinner som heter "Kvinneprat på tvers". Vi samarbeider med Frol Sanitetsforening – for å tilby språkpraksis i et trivelig og avslappet miljø. Samtidig formidles det i temaøkter kunnskap som kan bidra til bedre integrering. Vi jobber etter prinsippet om Styrte Effektiv Samtale (SESAM). Ellers er det en av oss som tar sosionomutdanning ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Vi er også engasjert i menighetsarbeidet i St. Torfinn menighet her i Levanger. Denne menigheten har hatt et stort tilslag av innvandrere. Også her jobber vi med integrasjon, og med å skape enhet. Vi ønsker ingen etniske fraksjonsdannelser. Vi står ellers til disposisjon for sognepresten, og tar oppgaver med sakristi, katekese, rydding og vasking og tilsyn med bygninger og utearealer.

Fire av de seks er pensjonister i dag. To av dem er yrkesaktive. De kan se tilbake på en ærerik historie. Men de ser også lyst på fremtiden. De har mange venner i hele Levanger, og det er stort behov for dem. De er overskuddsmennesker, og de er inspirerte. De vil fortsette å svare på de oppgavene de blir tildelt. I verden, men ikke av verden.

I år er det 10 år siden Mor Teresa døde. I den forbindelse er hennes private brev offentliggjort i en ny og mye omtalt bok, "Kom og vær mitt lys". Når vi i år også feirer 150-årsjubileum for kvinnelig ordensliv i Norge etter reformasjonen og Broen i den forbindelse har satt fokus på våre søstre, er det på høy tid at vi også løfter frem Mor Teresa-søstrene (Missionaries of Charity) i Bergen.

Av Anne Samuelsen OCDS

Kom og vær mitt lys

Kjære Jesus, hjelp oss å spre din duft hvor enn vi går. Overstrøm våre sjeler med Din Ånd og Ditt Liv. Gjennomtreng og omfavn hele vår eksistens, slik at våre liv blir en eneste utstråling av ditt. Skinn gjennom oss, og vær slik i oss at enhver sjel vi kommer i kontakt med må føle din tilstedeværelse i vår sjel. Løft deres blikk og la dem se, ikke lenger oss, men Jesus alene! ...

DETTE ER BEGYNNELSEN på kardinal Newmanns bønn som Mor Teresa-søstre ber hver dag etter messen. Mitt første møte med de nyetablerte søstrene i Bergen, da jeg som usikker konvertitt befant meg på en heldags tilbedelse i det vesle kapellet i Nygårdsgaten, gav meg en visshet om at dette er en bønn Jesus virkelig ønsker å besvare. Så er den da også i perfekt harmoni med den opprinnelige Herrens bønn til Mor Teresa om å samle søstre som kan være hans lys og kjærlighet for de fattigste av de fattige. Ord hun mottok direkte fra Jesus i 1946, og som førte til hennes oppbrudd fra Loreto-ordenen og til dannelsen av Missionaries of Charity (MC).

I år minnes man at det er ti år siden Mor Teresa døde. Dette sammenfaller med utgivelsen av boken "Kom og vær mitt lys"* – en bok der hennes fortrolige brev til skriftefedre avslører hvorfor Mor Teresa blir en langt større helgen enn antatt. I over femti år, etter en periode med forening med Kristus, der hun aksepterte "kallet i kallet", levde hun i et vedvarende åndelig mørke sammen med Kristus på korset og alle de ikke-elskede, uønskede og forlatte.

Bli hos oss, da vil vi skinne slik Du skinner; skinne slik at vi blir lys for andre, lyset, o Jesus, vil kun komme fra Deg, intet vil være vårt, det vil være Du som skinner på andre gjennom oss.

Med Mor Teresas økte reisevirksomhet i Vesten, vokste også hennes kunnskap om det åndelige, mørket, ensomheten og kulden som kan hende er det sterkeste åndelige tegn i den vestlige verden. Denne fattigdommen er behørig berørt i regelen: Søstrene skal leve som "fullstendige kjærlighetsofre til Gud" for de "ånde-

lig fattigste av de fattige" "ved å mette de sultende, ikke bare med mat, men også med Guds ord ... ved å gi de tørste drikke, ikke bare gjennom vann, men gjennom kunnskap, fred, sannhet, rettferdighet og kjærlighet ... Ved å kle de nakne ikke bare i klær, men i menneskelig verdighet." Dette er utgangspunktet for søstrenes virke i Bergen; i barnekatekesen, arbeidet blant narkomane, blant fengselsinnsatte, syke, innvandrere, eldre og menighetens øvrige medlemmer.

La oss derfor prise Deg slik du vil, ved å skinne på dem omkring oss. La oss forkynne Deg uten å forkynne, ikke ved ord, men ved eksempel ...

Mitt første møte med søstrene var uten ord, men nettopp derfor så sterkt. For denne dagen var viet til Guds Ord: Jesus Kristus som strålte fra monstransen. I stillhet og bønn fikk jeg del i det som er kjernen i hele deres virke: At alle mennesker må få anledning til å kjenne seg sett av Gud, vite seg utvalgt, unik og elsket som hans barn. Nettopp det at han elsker oss og tar imot oss akkurat som vi er, kan best formidles gjennom mennesker som utstråler tillit til Gud og som med hele sin væren kan gi sønderbrutte mennesker sin verdighet tilbake. Messe, bønn, tilbedelse, et radikalt fattigdomsløfte og kontakt med alle Guds dyrebare barn gjennom for eksempel hjemmebesøk, er søstrenes daglige muligheter til å vokse i dette kallet.

Selv hadde jeg tidligere levd et liv uten tro, med kroniske smerter og psykisk plager. Den levende Gud kjente jeg bare gjennom et spirende håp. Men akkurat denne dagen skulle jeg altså få oppleve å sitte ved hans føtter slik disiplene hadde gjort den

Sr. Presanta Mary M.C. Fra matserveringen i Nygårdsparken.

Mor Teresa og Norge

Kontakten med Mor Teresa begynte allerede i 1960-årene da elevene og lærerne ved St. Paul skole begynte å støtte et barnehjem i Calcutta.

Da hun fikk Nobels Fredspris i 1979, tok skolen initiativ til en Folkets Fredspris. Undertegnede, som da var ansatt ved skolen, var med på overrekkelsen av denne.

Mor Teresa ba da undertegnede om å opprette en gren av "Co-workers of Mother Teresa" i Norge. Tidlig på 1990-tallet sendte Biskop Schwenzer en henvendelse til Mor Teresa om å få søstre til Norge, men først i 2002 kom det positivt svar fra hennes etterfølger sr. Nirmala. Biskopen og pastor Beckers ble så enige om at de gjerne ville ha søstrene i Bergen. De ankom i august 2002.

Eli Werner

***Mother Teresa – Come be my light. The private Writings of the "Saint of Calcutta",**
Doubleday, New York, 2007.

Kommer i norsk utgave på Luther Forlag i 2008.

dagen de spurte "Rabbi, hvor bor du?". Da søstrene gikk for å spise, ble jeg bedt om å være igjen sammen med Jesus i monstransen. Den tilliten er jeg takknemlig for. Å få lytte til Ham i stillhet kan være meget forløsende for et menneske som venter på at isolasjon og selvmedlidenhet skal forvandles til et aktivt apostolat.

... ved den gripende kraft, den gode innflytelse i det vi gjør, den tydelige kjærlighet våre hjerter har til Deg ...

Det er ikke bare jeg som har fått oppleve at det å komme til søstrene – også med menneskeord og tårer – ikke bare har ført til aksept for eget liv, men også til et blikk i stadig sterkere grad festet på Gud og medmennesker. Gjennom å få hjelpe søstrene med matservering og samtaler med de narkomane i Nygårdsparken, er vi mange som har fått oppleve hvordan egne begrensninger og barrierer har falt i møte med mennesker som allikevel ikke er så ulike de fleste av oss.

Søstrene har trofaste hjelpere som har vært med dem i parken siden oppstarten, noen har måttet slutte, men stadig kommer nye. Et eksempel er de to jentene fra 10. klasse som på eget initiativ oppsøkte søstrene fordi de ønsket å bruke helgene på noe meningsfylt. Vi finner også mennesker med en mer dramatisk tilnærming, slike som den unge mannen som daglig er å finne til messe. Som tidligere narkoman, er han nå en av søstrenes trofaste hjelpere i et arbeid som ikke

primært søker å fjerne rusmisbruk, men søker å spre Guds glede og kjærlighet blant de utstøtte. At Gud velger ham til å vitne om de muligheter Han kan gi sine angrende syndere, er selvsagt en historie som ikke må forties.

Mor Teresas brever gir et innblikk i hvor liten og uverdigg hun følte seg. Likevel ble hun brukt av Gud. Hun lot derfor ikke noe menneske hun møtte kjenne seg for liten eller svak til å være hans redskap. Til sin kjære støtte Jacqueline Decker, som på grunn av svak helse ikke kunne ta del i arbeidet, fant Mor Teresa en vakker løsning. Jacqueline ble Mor Teresas "andre selv", en bønnestøtte som ofret sin lidelse og bønn for henne og således ble "kalken hvori vi, de arbeidende medlemmer, vil øse kjærligheten til de sjeler vi samler oss rundt." Alle søstre i kongregasjonen har slike bønnestøtter som tilhører en tredjeorden som kalles "de syke og lidende medarbeidere". Hvert eneste menneske, uansett hvor svakt, lite og uønsket det er i folks øyne, er elsket inderlig av Gud. Kanskje nettopp på grunn av våre svakheter, blir mennesker brakt sammen for å utfylle hverandre slik at vi aldri skal kunne glemme Gud. Han som er evig, elskende og relasjon; den mellom Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd og som vi alle er kalt til å ta del i.

Sr. Presanta (India), sr. Emerald (India) og sr. Kefas (Polen).

Jubileumsbok:

Den katolske kirke i Nord-Norge

– under MSF-overhyrder i 75 år – 1931-2006

av p. Mirek Ksiazek MSF

"I 2006 feiret vi Nordpolmisjonens 150-årsjubileum. Det var vel begrunnet. For Nordpolmisjonen representerte et interessant, viktig og imponerende – om enn kortvarig (den ble oppløst etter 13 år) – katolsk misjonsinitiativ fra nordnorsk grunn. Det ingen da bemerket, var at vi også kunne feiret et annet jubileum, nemlig 75-årsjubileet for opprettelsen den nåværende katolske kirkeenhet i Nord-Norge. Det skjedde ved pave Pius XIs apostoliske skrivelse Paterna caritas, datert 8. april 1931. Og her dreide det seg jo om noe som ble mer varig enn Nordpolmisjonen."

SLIK BEGYNNER BOKEN som ble utgitt av Tromsø stift i disse dager. Det er en historisk beretning om stiftets 75 års tilværelse. Videre, og i selve tittelen, kan man lese at jubileet nok ikke bare gjelder Tromsø stift, men også Misjonærer av den hl. Familie (MSF) sin innsats i Nord-Norge. Inntil nå er Tromsø stifts historie den samme som MSFs historie i landsdelen. Stiftet ble en realitet med kongregasjonens overtagelse av ansvar i nord, noe som skjedde etter en for kongregasjonen overraskende anbefaling fra Vatikanet. Alle fire overhyrder i stiftet – Prefekt Johannes Starke MSF, biskop Johannes Wember MSF, biskop Johannes Batista Przyklenk MSF og biskop Gerhard Goebel MSF – har vært Misjonærer av den hl. Familie.

Det er nok ikke første gang at det skrives om denne historien. Vi kan nevne et hefte, "Den katolske Kirke i Nord-Norge fra 1932", ved sr. Maria Nada av Inkarnasjonen OCD. Dog kan man ikke si at katolsk historie i Norge er grundig utforsket og beskrevet. Dette gjelder også Nord-Norge. Derfor er det med glede man hilser denne boken velkommen.

Den baserer seg på et grundig arbeid med kildestoff. Arbeidet med nokså uoversiktlige og ukatalogiserte historiske dokumenter gjorde at oppgaven ikke var så enkel, og forsinket den også. Til gjengjeld inneholder utgivelsen ikke bare opplysninger man kjente fra før, men også nyoppdaget informasjon og bakgrunnsopplysninger. Man har gjenfunnet en del gamle bilder og bevisst gjort boken rik på billedillustrasjoner. I tillegg inneholder teksten gjengivelser av de viktigste Vatikan-dokumenter vedrørende Nord-Norge i denne perioden. Det er

første gang de trykkes i en bok. Man finner oversettelser til norsk, og noen er avbildet for å vise hvor usedvanlig flott de tar seg ut.

For første gang har man prøvd å lage en oversikt over de geistlige som har eller har hatt tilknytning til Nord-Norge. Det viste seg å være en lang liste, stort sett en takksigelsesliste.

Nemlig! Ideen bak boken er ikke bare å friske opp minnet om historien, men også å verdsette Guds forsyn og menneskelig innsats. MSFs general-superior skriver i sin hilsen:

"Kirken i Nord-Norge bør være svært takknemlig for ordensfolkene som alt ofte i titalls av år utfører sitt barmhjertige arbeid. Deres pastorale engasjement er en viktig del av Kirkens nærvær i denne landsdel. I tillegg til de opplæringsmessige, helsemessige og sosiale aktiviteter er det også et veldig tydelig nærvær av et kloster for kontemplative søstre som bønnfaller om Guds rike velsignelse over landsdelen. Kirkens nærvær og dens aktivitet disse 75 år har vært mulig ved et stort grunnfjell av velgjørere. På avstand bidro de som enkeltpersoner eller via hjelpeorganisasjoner enormt til det katolske fellesskap i Nord-Norges vekst og blomstring. Et uttrykk for ekte takknemlighet til dem alle er et veldig maktpåliggende anliggende for meg. En hedersplass i denne liste med personer som fortjener vår takk, tilkommer de katolske troende i Nord-Norge. Alt for generasjoner siden, og på nytt sammen med prestene og ordensfolkene, har de bygget og utvidet den nordnorske kirke. Med deres interesser og sympati, med deres vennskap og samarbeid, med deres materielle og åndelige hjelp og støtte, har de tatt vare på sine prester

og ordensfolk slik at de kunne arbeide her som lykkelige og glade personer.”

Utgivelsen er bygget rundt de fire overhyrder til stiftet inntil nå. Likevel handler den ikke bare om dem, og det omtales mange flere som var en del av denne historien.

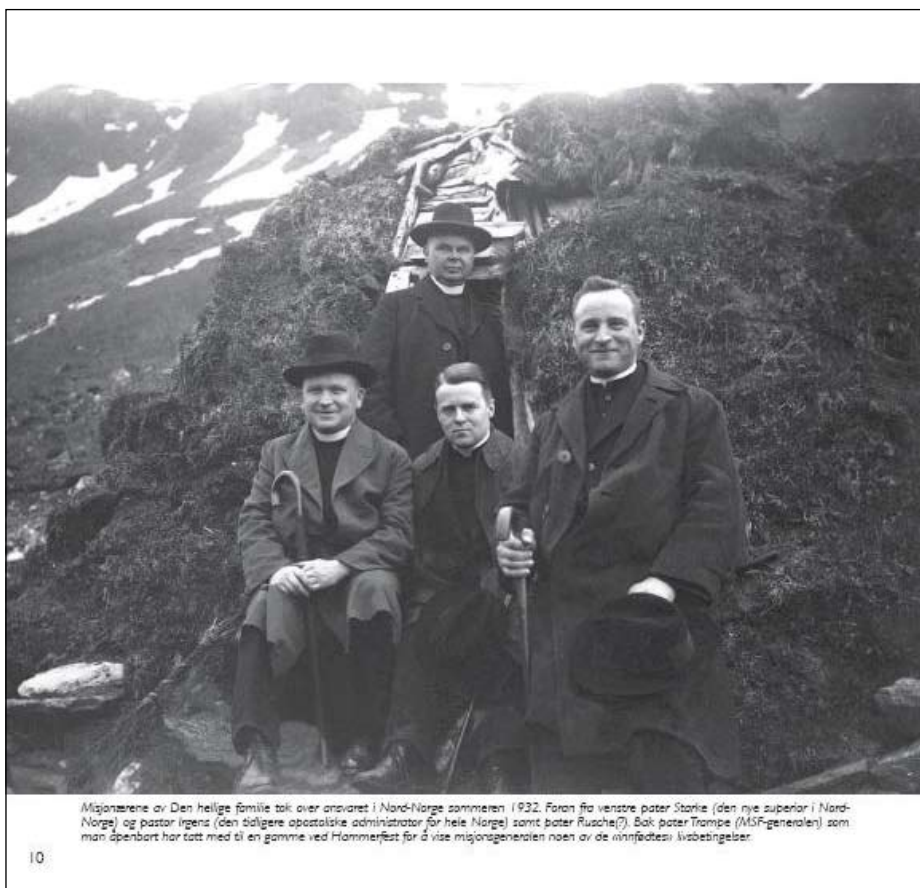
Det er msgr. Torbjørn Olsen, bispedømmeadministrator, som står for arbeidet med kilder og tekst. Boken har fått et profesjonelt grafisk utseende og inneholder også fargebilder, bl.a. for første gang biskopenes bispevåpen i farger.

Med litt over 80 sider har boken ikke et stort sidetall, men som alt nevnt inneholder den mange nyoppdagede og nysamlede fakta. Derfor vil den nok være spennende for alle som er interessert i historie, og for alle som på ulike måter er knyttet til Tromsø stift. Den vil være tilgjengelig i alle mennigheter i stiftet og i utvalgte bokhandlere.

Ny generalsuperior for Misjonærene av Den hellige familie

Pater Edmund Jan Michalski MSF, Roma, ble den 10. oktober 2007, under kongregasjonen Misjonærene av Den hellige families generalkapittel, valgt til kongregasjonens generalsuperior for de kommende seks år.

Pater Edmund Michalski (f. 1957) har en ti år yngre bror, p. Marek Michalski MSF, som har tjenestegjort som prest i Tromsø stift siden 1998 og som nå er sogneprest i Tromsø.

Misjonærene av Den hellige familie tok over ansvaret i Nord-Norge sommeren 1932. Foran fra venstre pater Starke (den nye superior i Nord-Norge) og pastor Irgens (den tidligere apostoliske administrator for hele Norge) samt pater Rusche(?). Bak pater Trampe (MSF-generalen) som man åpenbart har tatt med til en gammel ved Hammerfest for å vise misjonsgenerasjonen noen av de minifedtes livsbetingelser.

Sankt Gudmunds legat opphører

25. november 1928 skrev Sigrud Undset:

”Jeg skjønner og overdrar herved kr. 60.000.00 – seksti tusen kroner – til et legat, som skal bære navnet St. Gudmunds legat, og hvis avkastning skal anvendes til opphold ved katolske skoler for barn av ubemidlede katolske hjem i Norge. Legatets styre skal til enhver tid være fungerende prior for dominikanerklostret i Oslo, 1 av vikariatet opnevnt representant samt en kvinne, foreløpig mig selv, men som etter min fratreden opnevnes av Norske Kvinders katolske forbund.”

Legatet ble senere slått sammen med Norsk Katolsk Kvinneforbunds utdannelsefond.

Likevel synker pengeverdien slik, at til slutt gikk den årlige avkastning med til revisorhonorar, og det ble ingen penger til utdeling.

Legatets styre, Mette Bruusgaard, Sindre Bostad og f. Arne Fjeld, her derfor besluttet å nedlegge legatet, og gi hele summen til den katolske skolen i Bodø, Sankt Eystein. Vedtaket er godkjent av Norsk Katolsk Kvinneforbund, og etter mange runder med ”Lotteri- og stiftelsestilsynet” i Førde, er pengene nå sendt til St. Eystein skole.

Navnet ”Sankt Gudmund” vil leve videre i det nyopprettede ”Sankt Gudmund Kapelldistrikt” på Jessheim, som blir ”Sankt Gudmund menighet”.

TÊT:

Vietnamesisk nyttår – sett utenfra

Av Marianne Aga

Hvert år feirer vietnamesiske katolikker det vietnamesiske nyttår, têt. Det skjer i januar/februar. Dette er først og fremst en familiefest, men inkluderer også ofte en messe og en fest i menighetssalen. Hva vet vi som ikke er vietnamesere om hva denne festen betyr for våre medkatolikker? Her er noen antydninger.

VIETNESISK NYTTÅR er ikke en spesifikt katolsk høytid. Den feires av alle vietnamesere, uavhengig av religion. I tillegg feires denne nyttårsfesten i Kina, på Taiwan og alle steder i verden med store kinesiske folkegrupper. I 2008 blir vietnamesisk nyttårsaften feiret 6. februar. Dagen skifter fra år til år, for den følger måneåret, og feires andre gang månen er helt i ne etter vintersolverv. Da går man også inn i et nytt astrologisk år, og 7. februar starter Rottens år, det første i en rekke på 12 dyretegn.

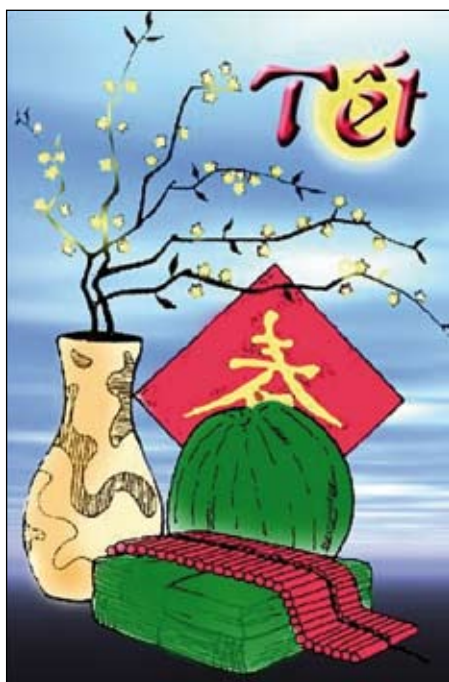
Dette er den aller største høytiden i land som er preget av tradisjonell kinesisk kultur. Man kan tenke seg en kombinasjon av en sekulær julefeiring, nyttår og 17. mai-tog. Familiefest, gaver, opptog med dragedans i gatene, pynt både ute og inne samt fyrverkeri er typiske trekk. Tradisjonelt har vietnameserne ikke feiret bursdag den dagen de er født. I stedet har alle feiret en kollektiv bursdag første nyttårsdag. Da skulle man også helst vise seg i nye klær. Alle gir gaver, men bare i form av penger. Gaver gis til den som er yngre enn en selv. Besteforeldre har derfor mange å gi til, mens skoleelever slipper billig unna ... Første nyttårsdag besøker man den aller nærmeste familie, de neste dagene også fjernere slektninger, venner, lærere, klostre. Siden det er en nyttårsfeiring, er det en anledning til å minnes de som har gått bort i året som gikk, og alle avdøde, særlig nære slektninger.

Her i Norge feires vietnamesisk nyttår først og fremst privat, men også ofte i forbindelse med en egen messe med fest etterpå. Det kan være lett å tenke at det derfor må være en fest med et katolsk grunnlag, men det er det ikke. Når jeg har spurt vietnamesere om det gjøres noe spesielt under messen,

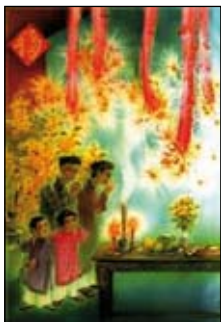
har jeg fått høre at det finnes egne godkjente messtekster og at presten vanligvis holder en preken der han understreker respekt og takknemlighet overfor tidligere generasjoner. I menighetssalen kan det være et tre pyntet med gule blomster. Det er *mai*-treet (*mai* er navnet på en vietnamesisk blomst), og på dette treet henger små røde konvolutter. De inneholder korte visdomsord. Tidligere inneholdt de penger, få eller mange, som varsel om det nye året. Gjestene plukker en konvolutt hver. Folk med spesielle verv innen det vietnamesiske miljøet får ofte en gave. I tillegg kan det serveres spesiell nyttårsmat. En slik offisiell nyttårsfeiring kan også feires av katolikker og buddhister i fellesskap, for det er mer et spørsmål om kultur enn om religion.

Det å feire vietnamesisk nyttår ser ut til å være svært nært knyttet til vietnamesisk identitet, slik at det å ikke feire det virker som noe nær utenkelig. Men siden vietnamesisk nyttår feires en gang mellom ca. 20. januar og 20. februar, faller det noen ganger i fastetiden. For en del år siden falt den vietnamesiske nyttårsdagen på samme dag som askeonsdag. Det vietnamesiske pastoralsenteret hadde henvendt seg til biskopen og bedt om å få utsatt begynnelsen av fastetiden med tre dager. Det fikk de lov til. "Vi hadde en fastetid som var tre dager kortere enn deres", fikk jeg høre. (Likevel var det omtrent like mange vietnamesere til stede på askeonsdagsmessen i min menighet som andre år.) Også i 2008 faller nyttårsaften på askeonsdag.

"Hvorfor feirer dere vietnamesisk nyttår?" har jeg spurt. "Det er tradisjon," er det vanlige svaret jeg får. Men denne høytiden fantes lenge før katolisismen kom til Vietnam, og stammer fra den

Mai-blomsten, kinaputter, pengebunker, vannmelon (frøene symboliserer fruktbarhet) og det kinesiske tegnet for vår, chun.

gang landet var underlagt Kina (som det frigjorde seg fra rundt år 1000 e. Kr.) I det gamle Kina trodde man at på nyttårsaftnen dro Kjøkkenguden til himmelen for å rapportere om

hvordan familien hadde oppført seg i året som var gått. Da var det viktig å ha det rent og ryddig i huset, slik at han tok med seg et godt inntrykk. I de tre dagene han var borte, var de onde åndene ute og gikk, og det gjaldt å skremme dem bort med mye bråk fra kinaputter og raketter. I denne perioden kunne man også ta mange varsler for året som kom. Dette er myten bak nyttårsfeiringen.

Vi kan glede oss med våre vietnamesiske venner som feirer en stor kulturell høytid, som også den katolske tro har satt sitt preg på. Den vil nok ikke bety så mye for oss som ikke er vietnamesere, men vi kan kanskje lære oss å si:

Chuc Mung Nam Moi! Godt nytt år!

Januar

At Kirkens synlige enhet må vise seg gjennom et kjærlighetens fellesskap, som gjenspeiler Faderens, Sønnens og den Hellige Ånds enhet.

At Kirken i Afrika fortsatt må være et tegn på og et middel til forsoning på dette voldsrammede og fattige kontinent.

Februar

At de psykisk funksjonshemmede må bli møtt med respekt og på kjærlig vis bli hjulpet til å leve på en verdig måte.

At ordenslivet, som blomstrer i misjonslandene, må finne sin plass i misjonsarbeidet og med storsinn og troskap mot de evangeliske råd vitne om Kristus.

Oslo katolske bispedømme søker

Informasjonskonsulent/ pressekontakt

Informasjonskonsulenten/pressekontakten er tilknyttet Informasjonstjenesten i bispedømmet.

Vi trenger en person med

- Utdannelse på universitets- eller høyskolenivå (teologi/kristendom og/eller journalistikk/media i fagkretsen er en fordel)
- God kjennskap til katolsk tro og virksomhet i Norge og internasjonalt
- Svært god beherskelse av norsk, skriftlig og muntlig
- Gode engelskkunnskaper, skriftlig og muntlig (ytterligere språkkunnskaper er en fordel)
- Gode samarbeidsevner
- Gode formidlingsevner

Søker må være praktiserende katolikk. Erfaring fra informasjonsarbeid og/eller media er en fordel. Arbeidet består av informasjonsformidling internt i og eksternt om Den katolske kirke i Norge, blant annet ved å besvare henvendelser og være kontaktperson for media. Profilerings av Den katolske kirke i media og samfunn er en sentral del av stillingen.

Konkrete ansvars-/ arbeidsområder og stillingsbetegnelse kan vurderes ut fra søkers kvalifikasjon. Lønn og tiltredelsesdato etter avtale.

Søknadsfrist: 1. februar

Spørsmål om stillingen kan rettes til Ulrik Sverdrup-Thygeson (e-mail: Ulrik.Sverdrup-Thygeson@katolsk.no; tlf.: 23 21 95 00 / 09) eller Kristine Dingstad (e-mail: kristine.dingstad@katolsk.no; tlf.: 23 21 95 00 / 37).

Søknad med relevante attester sendes til:

Oslo katolske bispedømme
Akersveien 5
0177 Oslo

Utlysning:

St. Olav domkirke søker sakristan

St. Olav katolske domkirke i Oslo søker sakristan i 50 % stilling, med arbeidstid lørdag, søndag og mandag. Det må også påregnes arbeid i høytider.

Sakristanen er ansatt av St. Olav domkirke, som er en egen driftsenhet underlagt Oslo katolske bispedømme. Domkirkens rektor er p. Tan Peter Duc Do, som er sakristanens overordnede.

Sakristanens oppgaver vil være:

- å forberede til messer
- ansvar for orden i kirkerom og sakristi
- innkjøp
- vedlikehold av messeutstyr og tekstiler

Sakristanen bør:

- være katolikk
- være liturgibevisst
- ha ordenssans
- være tekstilkyndig
- være fleksibel med hensyn til arbeidsoppgaver og arbeidstid

Søknadsfrist: 4. januar 2008

Tiltredelse: Snarest, eller etter avtale.
Lønn: Etter avtale.

Søknad og evt. spørsmål rettes til domkirkerektor Tan Peter Duc Do. Kontaktinformasjon: Akersveien 5, 0177 Oslo; Tan.Peter@katolsk.no; 23 21 95 00 / 23 21 95 24.

Den 26. november forlot nuntius til de nordiske land, erkebiskop Giovanni Tonucci, Norden. Den 23. november ble han mottatt i Oslo katolske bispedømme, til avskjedslunsj med Bernt Eidsvig Can.Reg. og diverse gjester og representanter. Erkebiskop Tonucci har ved flere anledninger vært i Norge. Pavestolens ambassadør tok offisiell avskjed med det diplomatiske korps i Sverige og representanter for Den katolske kirke i Norden tidlig i november, i sin residens i Stockholm. I denne forbindelse fikk presseansvarlig i Den katolske kirke i Sverige anledning til å intervju ham.

Nuntius forlater Norden

av Maria Hasselgren

Den avtroppede nuntius til De nordiske land, erkebiskop Giovanni Tonucci. Det er foreløpig ikke utnevnt ny nuntius til Norden.

ETTER KNAPT TRE ÅR som paveelig nuntius til Norden, reiser Giovanni Tonucci den 26. november til Loreto. Det er med stort vemod han sier farvel.

– Jeg er blitt svært glad i alle de vakre stedene og den nærmest uberørte naturen, og enda mer i de varme menneskene, forteller han.

– Fordommene mot dere sier at dere er kalde og vanskelige å bli kjent med, men min erfaring er en helt annen, og jeg har fått mange gode venner her.

Kirkens situasjon som en liten minoritet har vært en interessant erfaring for Giovanni Tonucci, som er oppvokst i Italia, og tidligere har vært plassert i Kenya og Bolivia.

– Jeg beundrer måten katolikkenes her lever sin tro og er stolte av å være katolikker på, sier han.

– Biskopene og prestene forkynner tydelig og klart Guds ord i en tid og på et sted der det er nødvendig. Det er mitt håp at dere skal våge å fortsette med dette.

– Dere må støtte hver bror og søster i de lutherske kirkene slik at de kan være åpne for og holde fast ved den klassiske kristne troen, og ikke la den utvannes gjennom press fra samfunnet og hva som på et gitt tidspunkt tilfeldigvis er politisk korrekt.

Hvordan ser han på sin egen innsats i Norden?

– Jeg har fått med meg en del, som prosessen med å finne nye biskoper til Oslo og Reykjavik. Men det er alltid flere oppgaver enn hva man kan få rukkit, jeg skulle ønske jeg hadde fått tid til å reise og se mer av de nordiske landene, og treffe flere mennesker.

Da han fikk spørsmålet om han ville flytte hjem igjen, var han ikke i tvil. Å flytte til Loreto blir litt som å vende tilbake til røttene.

– Ikke slik å forstå at jeg har savnet Italia gjennom årene utenlands, nei det handler mer om å vende tilbake til det jeg alltid har kjent meg kallet til som prest, den pastorale omsorgen for mennesker.

Samtidig understreker han at det heller ikke er slik at arbeidet som paveelig diplomat mangler pastorale aspekter.

Avskjeden med Norden innebærer at Giovanni Tonucci forlater Vatikanets diplomatiske korps, som han har tjent siden 1968, nesten hele sitt voksne liv.

– Det er med stort vemod at jeg forlater et viktig arbeid, men det blir interessant med det nye som livet i Loreto kommer til å innebære.

Det er mye som skal avsluttes innen reiselasset går. Blant annet en kvinneskulptur til julekrybben som han har tilvirket til nuntiatorets hage. Hun kommer til å være kledd i svensk folkedrakt.

Kunstneren Giovanni Tonucci vil ta med seg de vakre fargene i våre nordiske nasjonaldrakter.

– Det er noe som har fascinert meg, de vakre draktene som både kvinner og menn i forskjellige sammenhenger ikler seg her, de er så annerledes enn de vanlige klærne. Med i bagasjen til Loreto har han et antall små statuer som han har laget under tiden i Sverige. – De skal selges på et marked i min hjemby Fano, til inntekt for HIV-smittede barn.

Krybben etterlater den avholdte nuntius til oss i det kjølige Norden, et løfte om fellesskapet i Kristus som ikke kjenner noen grenser i vår katolske kirke. Og han hilser oss varmt velkommen som pilegrimer i Loreto.

(Oversatt fra svensk. Forkortet utdrag fra det opprinnelige intervjuet, som kan leses på www.katolskakyrkan.se)

Liturgisk kalender 2008

Søndagstekster år A, hverdagslesninger år II

I denne liturgiske kalenderen oppgis alle bibeltekstene som brukes under liturgien. Betydningene av forkortelsene finner du foran i din norske Bibel.

Tekstene på en vanlig søndag står i denne rekkefølge: Lesning fra Det gamle testamente; fra Det nye testamente; evangelielesningen. På hverdager er det bare to tekster, medregnet evangelielesningen. Liturgien har også en foreskrevet salmetekst, etter 1. lesning, men den har vi av praktiske grunner ikke gjengitt.

Dager med kirkeplikt står i **rød skrift**. Husk at alle søndager har kirkeplikt, dessuten jul (midnattsmessen eller den 25. om dagen) og Kristi Himmelfart. Faste- og abstinensplikt står i **fet skrift og kursiv** (Askeonsdag og Langfredag). Dager som er angitt med STORE BOKSTAVER er søndager, fester eller høytider. Høytider er i tillegg markert med **FET SKRIFT**.

Det står angitt hvilke helgener som skal minnes (dersom navnet står i parentes, er minnedagen valgfri). Der en nordisk helgen er obligatorisk

minnedag, nevnes ikke de som i andre land er obligatorisk eller valgfri helgenminne. På lørdager som ikke er fest-, høytids- eller obligatoriske minnedager, kan man minnes jomfru Maria. I Norge var det vanlig i middelalderen at det på "ledige" onsdager likeledes kunne feires Olavsmesser.

Valgfrie minnedagslesninger er markert med *.

I Tromsø stift brukes andre datoer for Herrens Åpenbaring, Herrens Dåp og Marias opptagelse i Himmelen.

Januar		Februar		Mars	
Tir	1 GUDES HELLIGE MOR MARIA Oktavdag for julen. 4 Mos 6,22-27; Gal 4,4-7; Luk 2,16-21 Verdensdagen for fred. <i>Tidebønn for uke 1</i>	Fre	1 2 Sam 11,1-4a.5-10a.13-17; Mark 4,26-34	Lør	1 Hos 6,1-6; Luk 18,9-14 <i>Tidebønn for uke 4</i>
Ons	2 De hellige Basilios og Gregorios 1 Joh 2,22-28; Joh 1,19-28	Lør	2 HERRENS FREMSTILLING I TEMPELET Mal 3,1-4 eller Hebr 2,14-18; Luk 2,22-40 (kortere: 22-32) I Tromsø (domkirken): VIGSELSFEST FOR VÅR FRUES DOMKIRKE I TROMSØ Esek 37,1-2.8-9.12; 1 Kor 3,9b-11.16-17; Joh 2,13-22 <i>Tidebønn for uke 4</i>	SØN	2 4. SØNDAG I FASTEN 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a; Ef 5,8-14; Joh 9,1-41 (kortere: Joh 9,1.6-9.13-17.34-38)
Tor	3 (Jesu hellige navn) 1 Joh 2,29-3,6; Joh 1,29-34	SØN	3 4. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR Sef 2,3;3.12-13; 1 Kor 1,26-31; Matt 5,1-12a I Tromsø (domkirken): HERRENS FREMSTILLING I TEMPELET Mal 3,1-4; Hebr 2,14-18; Luk 2,22-40 (kortere: 22-32)	Man	3 Jes 65,17-21; Joh 4,43-54
Fre	4 1 Joh 3,7-10; Joh 1,35-42	Man	4 2 Sam 15,13-14.30;16.5.13a; Mark 5,1-20 I Dominikanerordenen: Katarina av Ricci, jomfru og ordenssøster I Tromsø Stift (utenom domkirken): VIGSELSFEST FOR VÅR FRUES DOMKIRKE I TROMSØ Esek 37,1-2.8-9.12; 1 Kor 3,9b-11.16-17; Joh 2,13-22	Tir	4 Esek 47,1-9.12; Joh 5,1-16
Lør	5 1 Joh 3,11-21; Joh 1,43-51 <i>Tidebønn for uke 2</i>	Tir	5 Den hellige Agathe 2 Sam 18,9-10.14b.24-25a.30-19,3; Mark 5,21-43	Ons	5 Jes 49,8-15; Joh 5,17-30
SØN	6 HERRENS ÅPENBARING Jes 60,1-6; Ef 3,2-3a.5-6; Matt 2,1-12 <i>Innsamling av Afrika-kollekt</i>	Ons	6 Askeonsdag – faste og abstinens Joel 2,12-18; 2 Kor 5,20-6,2; Matt 6,1-6.16-18	Tor	6 2 Mos 32,7-14; Joh 5,31-47
Man	7 (Den hellige Raimund av Peñafort) 1 Joh 3,22-4,6; Matt 4,12-17.23-25	Tor	7 5 Mos 30,15-20; Lk 9,22-25	Fre	7 Visd 2,1a.12-22; Joh 7,1-2.10.25-30 Kvinnenes Verdensbønnedag
Tir	8 (Den hellige Torfinn) 1 Joh 4,7-10; Mark 6,34-44	Lør	8 Jes 58,1-9a; Matt 9,14-15	Lør	8 Jer 11,18-20; Joh 7,40-53 <i>Tidebønn for uke 1</i>
Ons	9 1 Joh 4,11-18; Mark 6,45-52	SØN	9 5. SØNDAG I FASTEN Esek 37,12b-14; Rom 8,8-11; Joh 11,1-45 (kortere: Joh 11,3-7.17.20-27.33b-45)	Man	9 5. SØNDAG I FASTEN Esek 37,12b-14; Rom 8,8-11; Joh 11,1-45 (kortere: Joh 11,3-7.17.20-27.33b-45)
Tor	10 1 Joh 4,19-5,4; Luk 4,14-22a	Man	10 1 Sam 13,1-9.15-17.19-30.33-62 (kortere: Dan 13,41c-62); Joh 8,1-11	Tir	10 Dan 13,1-9.15-17.19-30.33-62 (kortere: Dan 13,41c-62); Joh 8,1-11
Fre	11 1 Joh 5,5-13; Luk 5,12-16	Tir	11 5 Mos 21,4-9; Joh 8,21-30	Ons	11 1 Mos 17,3-9; Joh 8,51-59
Lør	12 1 Joh 5,14-21; Joh 3,22-30 <i>Tidebønn for uke 3</i>	Ons	12 Dan 3,14-20.49-50.91-92.95; Joh 8,31-42	Tor	12 1 Mos 17,3-9; Joh 8,51-59
SØN	13 HERRENS DÅP Jes 42,1-4.6-7; Apg 10,34-38; Matt 3,13-17 <i>Tidebønn for uke 1</i>	Fre	13 Den hellige Josef, Jomfru Marias BRUDGOM 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16; Rom 4,13.16-18.22; Matt 1,16.18-21.24a eller Luk 2,41-51a <i>For St. Josephsøstrene: PATRONATSFEST</i> <i>Tidebønn for uke 2</i>	Fre	14 Jer 20,10-13; Joh 3,31-42
Man	14 1 Sam 1,1-8; Mark 1,14-20	Lør	14 DEN HELLIGE JOSEF, JOMFRU MARIAS BRUDGOM 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16; Rom 4,13.16-18.22; Matt 1,16.18-21.24a eller Luk 2,41-51a <i>For St. Josephsøstrene: PATRONATSFEST</i> <i>Tidebønn for uke 2</i>	SØN	15 DEN HELLIGE JOSEF, JOMFRU MARIAS BRUDGOM 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16; Rom 4,13.16-18.22; Matt 1,16.18-21.24a eller Luk 2,41-51a <i>For St. Josephsøstrene: PATRONATSFEST</i> <i>Tidebønn for uke 2</i>
Tir	15 1 Sam 1,9-20; Mark 1,21-28	SØN	15 1. SØNDAG I FASTEN 1 Mos 2,7-9.19a;3.1-7; Rom 5,12-19 (kortere: Rom 5,12.17-19); Matt 4,1-11	Man	15 1 Mos 2,7-9.19a;3.1-7; Rom 5,12-19 (kortere: Rom 5,12.17-19); Matt 4,1-11
Ons	16 1 Sam 3,1-10.19-20; Mark 1,29-39	Man	16 3 Mos 19,1-2.11-18; Matt 25,31-46	Tir	16 Jes 49,1-6; Joh 13,21-33.36-38
Tor	17 Den hellige Antonius 1 Sam 4,1-11; Mark 1,40-45	Tir	17 Jes 55,10-11; Matt 6,7-15	Ons	17 Jes 50,4-9a; Matt 26,14-25
Fre	18 1 Sam 8,4-7.10-22a; Mark 2,1-12 <i>I Dominikanerordenen: Margrete av Ungarn, jomfru og ordenssøster: Est 14,3-12.19 eller Rom 12,1-2.9-13; Salme 27,1.4.5.8-9.11; Joh 12,24-26</i>	Ons	18 Jona 3,1-10; Luk 11,29-32	Tor	18 SKJÆRTORS DAG Oljevigselsmessen: Jes 61,1-3a.6a.8b-9; Ap 1,5-8; Luk 4,16-21
Lør	19 Den hellige Henrik av Finland* 1 Sam 9,1-4.17-19;10,1a; Mark 2,13-17 <i>Tidebønn for uke 2</i>	Tor	19 DE HELLIGE KYRILLOS OG METHODIOS – VERNEHELGENER FOR EUROPA Apg 13,46-49; Luk 10,1-9	<i>Påskens hellige triduum begynner</i> Aftenmessen til minne om Herrens hellige nattverd: 2 Mos 12,1-8.11-14; 1 Kor 11,23-26; Joh 13,1-15	
SØN	20 2. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR Jes 49,3.5-6; 1 Kor 1,1-3; Joh 1,29-34 Bønneuken for kristen enhet	Fre	20 Esek 18,21-28; Matt 5,20-26	Fre	21 Langfredag – faste og abstinens Jes 52,13-53,12; Hebr 4,14-16;5,7-9; Joh 18,1-19,42 <i>Kollekt til Det hellige land</i>
Man	21 Den hellige Agnes* 1 Sam 15,16-23; Mark 2,18-22	Lør	21 5 Mos 26,16-19; Matt 5,43-48 <i>Tidebønn for uke 2</i>	Lør	22 Ingen messe om dagen; påskennattsmessen kan begynne for midnatt. Påskemesseplikten oppfylles påskennatt eller -dag.
Tir	22 (Den hellige Vincent*) 1 Sam 16,1-13; Mark 2,23-28	SØN	22 2. SØNDAG I FASTEN 1 Mos 12,1-4a; 2 Tim 1,8b-10; Matt 17,1-9	PÅSKEVIGILIE 1 Mos 1,1-2,2 (kortere: 1 Mos 1,1.26-31a); 1 Mos 22,1-18 (kortere: 1 Mos 22,1-2.9a.10-13.15-18); 2 Mos 14,5-15,1a; Jes 54,5-14; Jes 55,1-11; Bar 3,9-15.32-4,4; Esek 36,16-17a.18-28; Rom 6,3-11; Matt 28,1-10 <i>Tidebønn for uke 1</i>	
Ons	23 1 Sam 17,32-33.37.40-51; Mark 3,1-6	Man	23 Dan 9,4b-10; Luk 6,36-38	SØN	23 PÅSKEDAG Apg 10,34a.37-43; Kol 3,1-4 eller 1 Kor 5,6b-8; Joh 20,1-9 eller Matt 28,1-10 eller Luk 24,1-12
Tor	24 Den hellige Frans av Sales 1 Sam 18,6-9;19,1-7; Mark 3,7-12	Tir	24 Jes 1,10.16-20; Matt 23,1-12	Man	24 MANDAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 2,14.22-33; Matt 28,8-15
Fre	25 APOSTELEN PAULUS' OMVENDELSE Apg 22,3-16 eller Apg 9,1-22; Mark 16,15-18	Ons	25 Jer 18,18-20; Matt 20,17-28	Tir	25 TIRSDAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 2,36-41; Joh 20,11-18
Lør	26 I Trondheim Stift: DEN HELLIGE EYSTEIN I Oslo Katolske Bispedømme og Tromsø Stift: (Den hellige Eystein) 2 Sam 1,1-4,11-12.19.23-27; Mark 3,20-21 <i>Hos Cistercienserne: GRUNNLEGERNE ROBERT, ALBERIC OG STEFAN Sir 44,1,10-15; Hebr 11,1-2,8-16; Mark 10,24b-30</i> <i>Tidebønn for uke 3</i>	Tor	26 1 Pet 1,3-9; Matt 5,17-19	Ons	26 ONSDAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 3,1-10; Luk 24,13-35
SØN	27 3. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR Jes 8,23b-9,3; 1 Kor 10,10-13.17; Matt 4,12-23 (kortere: Matt 4,12-17)	Fre	27 APOSTELEN PETERS STOL 1 Pet 5,1-4; Matt 16,13-19	Tor	27 TORS DAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 3,11-26; Luk 24,35-48
Man	28 Den hellige Thomas Aquinas 2 Sam 5,1-7.10; Mark 3,22-30 <i>I Dominikanerordenen: THOMAS AV AQUINAS Visd 7,7-10.15-16 eller Ef 3,8-12; Joh 17,11b-19</i>	Lør	28 Mi 7,14-15.18-20; Luk 15,1-3.11-32 <i>Tidebønn for uke 3</i>	Fre	28 FREDAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 4,1-12; Joh 21,1-14
Tir	29 2 Sam 6,12b-15.17-19; Mark 3,31-35	SØN	29 3. SØNDAG I FASTEN 2 Mos 17,3-7; Rom 5,1-2.5-8; Joh 4,5-42 (kortere: Joh 4,5-15.19b-26.39a.40-42)	Lør	29 LØRDAG I PÅSKEOKTAVEN Apg 4,13-21; Mark 16,9-15 <i>Tidebønn for uke 2</i>
Ons	30 2 Sam 7,4-17; Mark 4,1-20	Man	30 2 Kong 5,1-15a; Luk 4,24-30	SØN	30 Miskunns-søndagen 2. SØNDAG I PÅSKE-TIDEN Apg 2,42-47; 1 Pet 1,3-9; Joh 20,19-31
Tor	31 Den hellige Johannes Bosco* 2 Sam 7,18-19.24-29; Mark 4,21-25	Tir	31 Dan 3,25.34-43; Matt 18,21-35	Man	31 HERRENS BEBUDELSE Jes 7,10-14; Hebr 10,4-10; Luk 1,26-38

April

- Tir 1 Apg 4,32-37; Joh 3,7b-15
 Ons 2 (Den salige Frans fra Paola) Apg 5,17-26; Joh 3,16-21
 Tor 3 Apg 5,27-33; Joh 3,31-36
 Fre 4 (Den hellige Isidor av Sevilla) Apg 5,34-42; Joh 6,1-15
 Lør 5 (Den hellige Vincent Ferrer) Apg 6,1-7; Joh 6,16-21
Tidebønn for uke 3
- SØN 6** 3. SØNDAG I PÅSKETIDEN Apg 2,14.22-33; 1 Pet 1,17-21; Luk 24,13-35
- Man 7 Den hellige Johannes Baptist de la Salle Apg 6,8-15; Joh 6,22-29
- Tir 8 Apg 7,51-8,1a; Joh 6,30-35
 Ons 9 Apg 8,1b-8; Joh 6,35-40
 Tor 10 Apg 8,26-40; Joh 6,44-51
 Fre 11 Den hellige Stanislaus Apg 9,1-20; Joh 6,52-59
 Lør 12 Apg 9,31-42; Joh 6,60-69
Tidebønn for uke 4
- SØN 13** 4. SØNDAG I PÅSKETIDEN Apg 2,14a.36-41; 1 Pet 2,20b-25; Joh 10,1-10
Kallsøndag
- Man 14 Apg 11,1-18; Joh 10,11-18
 Tir 15 Apg 11,19-26; Joh 10,22-30
 Ons 16 Den hellige Magnus Apg 12,24-13.5a; Joh 12,44-50
 Tor 17 Apg 13,13-25; Joh 13,16-20
 Fre 18 Apg 13,26-33; Joh 14,1-6
 Lør 19 Apg 13,44-52; Joh 14,7-14
Årsdagen for pavevalget
Tidebønn for uke 1
- SØN 20** 5. SØNDAG I PÅSKETIDEN Apg 6,1-7; 1 Pet 2,4-9; Joh 14,1-12
- Man 21 (Den hellige Anselm av Canterbury) Apg 14,5-18; Joh 14,21-26
- Tir 22 Apg 14,19-28; Joh 14,27-31a
Hos Cistercienserne: (Den salige Maria Gabriela Sagheddu)
- Ons 23 (Den hellige Adalbert) (Den hellige Georg*) Apg 15,1-6; Joh 15,1-8
For Fransiskanerne og Klarissene: Den salige Egidius av Assisi
- Tor 24 (Den hellige Fidelis av Sigmaringen) Apg 15,7-21; Joh 15,9-11
For Fransiskanerne og Klarissene: Den hellige Fidelis av Sigmaringen
- Fre 25 EVANGELISTEN MARKUS 1 Pet 5,5b-14; Mark 16,15-20
- Lør 26 Apg 16,1-10; Joh 15,18-21
Hos Cistercienserne: Rafael Arnaiz de Baron
Tidebønn for uke 2
- SØN 27** 6. SØNDAG I PÅSKETIDEN Apg 8,5-8.14-17; 1 Pet 3,15-18; Joh 14,15-21
- Man 28 (Den hellige Peter Chanel) (Den hellige Louis M. Grignon de Montfort) Apg 16,11-15; Joh 15,26-16.4a
Hos Maristene: DEN HELLIGE PETER CHANEL Jes 66,18-20a; 1 Pet 2,20b-25; Joh 10,11-16
- Tir 29 DEN HELLIGE KATARINA AV SIENA – VERNEHELGEN FOR EUROPA 1 Joh 1,5-2,2; Matt 25,1-13
I Dominikanerordenen: KATARINA AV SIENA Ap 1,5-8 eller Kol 1,24-29 eller 1 Joh 1,5-2,2; Joh 17,1-11a eller Joh 7,14-18.37-39
- Ons 30 (Den hellige Pius V) Apg 17,15.22-18,1; Joh 16,12-15

Mai

- Tor 1 KRISTI HIMMELFART** Apg 1,1-11; Ef 1,17-23; Matt 28,16-20
- Fre 2 Den hellige Athanasius Apg 18,9-18; Joh 16,20-23a
- Lør 3 DE HELLIGE APOSTLER FILIP OG JAKOB 1 Kor 15,1-8; Joh 14,6-14
Tidebønn for uke 3
- SØN 4** 7. SØNDAG I PÅSKETIDEN Apg 1,12-14; 1 Pet 4,13-16; Joh 17,1-11a
- Man 5 Apg 19,1-8; Joh 16,29-33
I Dominikanerordenen: Vincent Ferrer
- Tir 6 Apg 20,17-27; Joh 17,1-11a
- Ons 7 Apg 20,28-38; Joh 17,11b-19
- Tor 8 Apg 22,30.23,6-11; Joh 17,20-26
- Fre 9 Apg 25,13b-21; Joh 21,15-19
For Fransiskanerne og Klarissene: Den hellige Katarina av Bologna
- Lør 10 Apg 28,16-20.30-31; Joh 21,20-25
- Vigilie **PINSEVIGILIE** 1 Mos 11,1-9 eller 2 Mos 19,3-8a.16-20 eller Esek 37,1-14 eller Joel 3,1-5; Rom 8,22-27; Joh 7,37-39
I Picpus-ordenen: Den salige Damian de Veuster
I Dominikanerordenen: Antonius, biskop
- SØN 11** PINSSEDAG Apg 2,1-11; 1 Kor 12,3b-7.12-13; Joh 20,19-23
Tidebønn for uke 2
- Man 12 Messelesninger fra uke 6 (De hellige Nereus og Achilleus) (Den hellige Pancratius) Jak 1,1-11; Mark 8,11-13
- Tir 13 (Vår Frue av Fátima*) Jak 1,12-18; Mark 8,14-21
- Ons 14 APOSTELEN MATTHIAS Apg 1,15-17.20-26; Joh 15,9-17
- Tor 15 (Den hellige Hallvard) Jak 2,1-9; Mark 8,27-33
Hos Cistercienserne: Den hellige Pachomius
- Fre 16 Jak 2,14-24.26; Mark 8,34-9,1
I Karmelitordenen: (Den hellige Simon Stock, munk)
- Lør 17 Jak 3,1-10; Mark 9,2-13
Tidebønn for uke 3
- SØN 18** DEN HELLIGE TREENIGHET 2 Mos 34,4b-6.8-9; 2 Kor 13,11-13; Joh 3,16-18
- Man 19 Jak 3,13-18; Mark 9,14-29
- Tir 20 (Den hellige Bernardin av Siena) Jak 4,1-10; Mark 9,30-37
For Fransiskanerne og Klarissene: Den hellige Bernardin av Siena
- Ons 21 (Den hellige Kristoffer Magallanes og ledsagere) Jak 4,13-17; Mark 9,38-40
- Tor 22 (Den hellige Rita av Cascia) Jak 5,1-6; Mark 9,41-50
- Fre 23 Jak 5,9-12; Mark 10,1-12
- Lør 24 Jak 5,13-20; Mark 10,13-16
For Fransiskanerne og Klarissene: Innvielse av Frans' basilika i Assisi
I Dominikanerordenen: Overføringen av Dominikus' legeme i Bologna
Tidebønn for uke 4
- SØN 25** FESTEN FOR KRISTI LEGEME OG BLOD 5 Mos 8,2-3.14b-16a; 1 Kor 10,16-17; Joh 6,51-58
- Man 26 Den hellige Filip Neri 1 Pet 1,3-9; Mark 10,17-27
- Tir 27 (Den hellige Augustin av Canterbury) 1 Pet 1,10-16; Mark 10,28-31
- Ons 28 1 Pet 1,18-25; Mark 10,32-45
- Tor 29 1 Pet 2,2-5.9-12; Mark 10,46-52
- Fre 30 JESU HJERTEFEST 5 Mos 7,6-11; 1 Joh 4,7-16; Matt 11,25-30
- Lør 31 JOMFRU MARIAS GJESTING HOS ELISABETH Sef 3,14-18a eller Rom 12,9-16b; Luk 1,39-56
I Picpus-ordenen: JOMFRU MARIAS RENE HJERTE
Tidebønn for uke 1

Juni

- SØN 1** 9. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR 5 Mos 11,18.26-28.32; Rom 3,21-25a.28; Matt 7,21-27
- Man 2 (De hellige Marcellinus og Peter) 2 Pet 1,2-7; Mark 12,1-12
- Tir 3 Den hellige Karl Lwanga og hans ledsagere 2 Pet 3,12-15a.17-18; Mark 12,13-17
- Ons 4 2 Tim 1,1-3.6-12; Mark 12,18-27
I Dominikanerordenen: Peter av Verona, prest, ordensbror og martyr
- Tor 5 Den hellige Bonifatius* 2 Tim 2,8-15; Mark 12,28-34
- Fre 6 (Den hellige Norbert) 2 Tim 3,10-17; Mark 12,35-37
Hos Maristene: Den hellige Marcellin Champagnat
- Lør 7 2 Tim 4,1-8; Mark 12,38-44
I Karmelitordenen: Den salige Anna av Sankt Bartholomeus
Tidebønn for uke 2
- SØN 8** 10. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR Hos 6,3-6; Rom 4,18-25; Matt 9,9-13
- Man 9 (Den hellige Efreem) 1 Kong 17,1-6; Matt 5,1-12
- Tir 10 1 Kong 17,7-16; Matt 5,13-16
I Dominikanerordenen: Johannes Dominici, prest og ordensbror
- Ons 11 Apostelen Barnabas Apg 11,21b-26; 13,1-3; Matt 10,7-13
- Tor 12 1 Kong 18,41-46; Matt 5,20-26
I Karmelitordenen: Den salige Alfons Maria Mazurek og hans ledsagere
- Fre 13 Den hellige Antonius av Padova* 1 Kong 19,9a.11-16; Matt 5,27-32
For Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE ANTONIUS AV PADOVA
- Lør 14 1 Kong 19,19-21; Matt 5,33-37
Tidebønn for uke 3
- SØN 15** 11. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR 2 Mos 19,2-6a; Rom 5,6-11; Matt 9,36-10,8
- Man 16 1 Kong 21,1-16; Matt 5,38-42
- Tir 17 1 Kong 21,17-29; Matt 5,43-48
Hos Cistercienserne: (Den salige Josef Maria Cassant)
- Ons 18 2 Kong 2,1,6-14; Matt 6,1-6.16-18
- Tor 19 (Den hellige Romualdus) Sir 48,1-15; Matt 6,7-15
- Fre 20 2 Kong 11,1-4.9-18.20; Matt 6,19-23
- Lør 21 Den hellige Aloysius Gonzaga* 2 Krøn 24,17-25; Matt 6,24-34
Tidebønn for uke 4
- SØN 22** 12. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR Jer 20,10-13; Rom 5,12-15; Matt 10,26-33
- Man 23 2 Kong 17,5-8.13-15a.18; Matt 7,1-5
- Vigilie VIGILIE til JOHANNES DØPERENS FØDSEL Jer 1,4-10; 1 Pet 1,8-12; Luk 1,5-17
I Dominikanerordenen: Innocens V, pave
- Tir 24 JOHANNES DØPERENS FØDSEL Jes 49,1-6; Apg 13,22-26; Luk 1,57-66.80
- Ons 25 2 Kong 22,8-13; 23,1-3; Matt 7,15-20
- Tor 26 2 Kong 24,8-17; Matt 7,21-29
- Fre 27 (Den hellige Kyrillos av Alexandria) 2 Kong 25,1-12; Matt 8,1-4
- Lør 28 Den hellige Ireneus* Klag 2,2.10-14.18-19; Matt 8,5-17
- Vigilie VIGILIE til DE HELLIGE APOSTLER PETER OG PAULUS Apg 3,1-10; Gal 1,11-20; Joh 21,15-19
Tidebønn for uke 1
- SØN 29** DE HELLIGE APOSTLER PETER OG PAULUS Apg 12,1-11; 2 Tim 4,6-8.17-18; Matt 16,13-19
- Man 30 (Kirkens første martyrer i Roma*) Am 2,6-10.13-16; Matt 8,18-22

Juli

- Tir 1 Am 3,1-8;4,11-12; Matt 8,23-27
 Ons 2 Am 5,14-15;21-24; Matt 8,28-34
 Tor 3 APOSTELEN THOMAS Ef 2,19-22; Joh 20,24-29
 Fre 4 (Den hellige Elisabeth av Portugal) Am 8,4-6-9-12; Matt 9,9-13
 Lør 5 (Den hellige Antonius M. Zaccaria) Am 9,11-15; Matt 9,14-17
Tidebønn for uke 2
- SØN 6** 14. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Sak 9,9-10; Rom 8,9,11-13; Matt 11,25-30
 Man 7 Hos 2,16.17b-18.21-22; Matt 9,18-26
 Tir 8 (Den hellige Sunniva) Hos 8,4-7;11-13; Matt 9,32-38
Hos Cistercienserne: Den salige pave Eugenius III
 Ons 9 (Den hellige Augustin Zhao Rong og hans ledsagere) Hos 10,1-3.7-8.12; Matt 10,1-7
I Picpus-ordenen: Vår Frue av Freden. Nådebildet i Picpus. I Dominikanerordenen: Johannes av Köln, prest, ordensbror og martyr
 Tor 10 Den hellige Knut – Danmarks vernehelgen* Hos 11,1-4.8c-9; Matt 10,7-15
For Fransiskanerne og Klarissene: Den hellige Veronika Giuliani
 Fre 11 DEN HELLIGE BENEDIKT – VERNEHELGEN FOR EUROPA Ordsp 2,1-9; Matt 19,27-29
 Lør 12 Jes 6,1-8; Matt 10,24-33
Tidebønn for uke 3
- SØN 13** 15. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jes 55,10-11; Rom 8,18-23; Matt 13,1-23 (kortere: Matt 13,1-9)
 Man 14 (Den hellige Camillus av Lellis) Jes 1,10-17; Matt 10,34-11,1
 Tir 15 (Den hellige Svithun) (Den hellige Bonaventura) Jes 7,1-9; Matt 11,20-24
For Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE BONAVENTURA
 Ons 16 (Jomfru Maria av Karmelberget) Jes 10,5-7;13-16; Matt 11,25-27
I Karmelitordenen: HØYTID FOR DEN SALIGE MARIA AV KARMEBERGET 1 Kong 18,42b-45a; Gal 4,4-7; Joh 19,25-27
 Tor 17 Jes 26,7-9.12.16-19; Matt 11,28-30
I Karmelitordenen: (Den salige Teresa av St. Augustin og hennes ledsagere)
I Dominikanerordenen: Ceslas, prest og ordensbror
 Fre 18 Jes 38,1-6.21-22.7-8; Matt 12,1-8
 Lør 19 Mi 2,1-5; Matt 12,14-21
I Karmelitordenen: Jomfru Maria, all nådes mor (mater divinæ gratiæ): Est 8,3-8a.16-17; Joh 2,1-11
Tidebønn for uke 4
- SØN 20** 16. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Visd 12,13.16-19; Rom 8,26-27; Matt 13,24-43 (kortere: Matt 13,24-30)
 Man 21 (Den hellige Laurentius av Brindisi) Mi 6,1-4.6-8; Matt 12,38-42
 Tir 22 Den hellige Maria Magdalena* Mi 7,14-15.18-20; Matt 12,46-50
 Ons 23 DEN HELLIGE BIRGITTA – VERNEHELGEN FOR EUROPA Judit 8,2-8 eller 1 Tim 5,3-10; Luk 2,26-38 eller Matt 5,13-16
 Tor 24 (Den hellige Charbel Makhlof) Jer 2,1-3.7-8.12-13; Matt 13,10-17
 Fre 25 APOSTELEN JAKOB 2 Kor 4,7-15; Matt 20,20-28
 Lør 26 De hellige Joakim og Anna Jer 7,1-11; Matt 13,24-30
Tidebønn for uke 1
- SØN 27** 17. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 1 Kong 3,5.7-12; Rom 8,28-30; Matt 13,44-52 (kortere: Matt 13,44-46)
 Man 28 Jer 13,1-11; Matt 13,31-35
I Trondheim Stift: Årsdag for bispevigselen
I Karmelitordenen: (Den salige Johannes Soreth)
 Tir 29 **OLAV DEN HELLIGE – OLSOK** Visd 10,10-14; Jak 1,2-4.12; Matt 16,24-28
 Ons 30 (Den hellige Peter Krysolagus) Jer 15,10.16-21; Matt 13,44-46
 Tor 31 Den hellige Ignatius av Loyola Jer 18,1-6; Matt 13,47-53

August

- Fre 1 Den hellige Alfonso Maria de' Liguori Jer 26,1-9; Matt 13,54-58
 Lør 2 (Den hellige Eusebius av Vercelli) (Den hellige Peter Julian Eymard) Jer 26,11-16.24; Matt 14,1-12
Hos Maristene: Den hellige Peter Julian Eymard
For Fransiskanerne og Klarissene: VÅR FRUE AV ENGLENE - PORTUNCOLA
I Dominikanerordenen: Johanna av Aza, Dominikus' mor
Tidebønn for uke 2
- SØN 3** 18. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jes 55,1-3; Rom 8,35.37-39; Matt 14,13-21
 Man 4 Den hellige Johannes Maria Vianney Jer 28,1-17; Matt 14,22-36
 Tir 5 (Vigselsfest for Maria Maggiore-basilikaen) Jer 30,1-2.12-15.18-22; Matt 15,1-2.10-14
 Ons 6 HERRENS FORKLARELSE Dan 7,9-10.13-14 eller 2 Pet 1,16-19; Matt 17,1-9
 I St. Olav, Oslo: KIRKEVIGSELSFEST
 Tor 7 (Den hellige Sixtus og hans ledsagere) (Den hellige Cajetan) Jer 31,31-34; Matt 16,13-23
I Karmelitordenen: Den hellige Albert av Trapani
I Oslo katolske bispedømme: KIRKEVIGSELSFEST I Oslo (domkirken): HERRENS FORKLARELSE Dan 7,9-10.13-14 eller 2 Pet 1,16-19; Matt 17,1-9
 Fre 8 Den hellige Dominikus Nah 2,1-3;1-3.6-7; Matt 16,24-28
 Lør 9 DEN HELLIGE TERESA BENEDICTA AV KORSET (Edith Stein) – VERNEHELGEN FOR EUROPA Hos 2,16b.17b.21-22; Matt 25,1-13
I Karmelitordenen: (Gr)Est 4,12.14-16.23-25 eller Gal 6,14-16; Joh 4,19-24
Tidebønn for uke 3
- SØN 10** 19. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 1 Kong 19,9a.11-13a; Rom 9,1-5; Matt 14,22-33
 Man 11 Den hellige Klara av Assisi Esek 1,2-5.24-28c; Matt 17,22-27
For Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE KLARA AV ASSISI
 Tir 12 (Den hellige Johanna Fransiska av Chantal) Esek 2,8-3,4; Matt 18,1-5.10-14
 Ons 13 (Den hellige Pontian) (Den hellige Hippolyt) Esek 9,1-7;10.18-22; Matt 18,15-20
 Tor 14 Den hellige Maximilian Kolbe* Esek 12,1-12; Matt 18,21-19,1
- VIGILIE til JOMFRU MARIAS OPPTAGELSE I HIMMELEN
 1 Kron 15,3-4.15-16;16,1-2; 1 Kor 15,54-57; Luk 11,27-28
 Fre 15 **JOMFRU MARIAS OPPTAGELSE I HIMMELEN**
 Åp 11,19a;12,1-6a.10ab; 1 Kor 15,20-26; Luk 1,39-56
 Lør 16 (Den hellige Stefan av Ungarn) Esek 18,1-10.13b.30-32; Matt 19,13-15
Tidebønn for uke 4
- SØN 17** 20. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jes 56,1.6-7; Rom 11,13-15.29-32; Matt 15,21-28
 Man 18 Esek 24,15-24; Matt 19,16-22
I Dominikanerordenen: Mannes, prest og ordensbror
 Tir 19 (Den hellige Johannes Eudes) Esek 28,1-10; Matt 19,23-30
Hos Cistercienserne: Den salige Gueric
 Ons 20 Den hellige Bernhard av Clairvaux Esek 34,1-11; Matt 20,1-16
Hos Cistercienserne: DEN HELLIGE BERNHARD AV CLAIRVAUX Sir 39,8-10; Fil 3,17-4,1; Matt 5,13-19
 Tor 21 Den hellige Pius X Esek 36,23-28; Matt 22,1-14
 Fre 22 Jomfru Marias dronningverdighet* Esek 37,1-14; Matt 22,34-40
 Lør 23 (Den hellige Rosa av Lima) Esek 43,1-7a; Matt 23,1-12
I Dominikanerordenen: Rosa av Lima
Tidebønn for uke 1
- SØN 24** 21. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jes 22,19-23; Rom 11,33-36; Matt 16,13-20
 Man 25 (Den hellige Ludvig av Frankrike) (Den hellige Josef av Calasanz) 2 Tess 1,1-5.11b-12; Matt 23,13-22
For Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE LUDVIG AV FRANKRIKE
 Tir 26 2 Tess 2,1-3a.14-17; Matt 23,23-26
 Ons 27 Den hellige Monika 2 Tess 3,6-10.16-18; Matt 23,27-32
 Tor 28 Den hellige Augustin 1 Kor 1,1-9; Matt 24,42-51
Hos Augustinerkorherrene: DEN HELLIGE AUGUSTIN
I Dominikanerordenen og hos Elisabethsøstre: DEN HELLIGE AUGUSTIN
 Fre 29 Johannes Døperens martyrdød Jer 1,17-19; Mark 6,17-29
 Lør 30 1 Kor 1,26-31; Matt 25,14-30
I Karmelitordenen: Den hellige Teresa in transverbatione: 1 Kor 12,31-13,1-10.12-13; Joh 14,23-27
Tidebønn for uke 2
- SØN 31** 22. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jer 20,7-9; Rom 12,1-2; Matt 16,21-27

September

- Man 1 1 Kor 2,1-5; Luk 4,16-30
I Karmelitordenen: Den hellige Teresa Margarita Redi: Ef 3,8-12.14-21; Joh 15,9-17
 Tir 2 1 Kor 2,10b-16; Luk 4,31-37
 Ons 3 Den hellige Gregor den Store* 1 Kor 3,1-9; Luk 4,38-44
 Tor 4 1 Kor 3,18-23; Luk 5,1-11
 Fre 5 1 Kor 4,1-5; Luk 5,33-39
Hos Missionaries of Charity: TERESA AV CALCIUTTA
Hays 8,6-7; 1 Kor 13,1-13; Matt 5,1-16
 Lør 6 1 Kor 4,6-15; Luk 6,1-5
I Dominikanerordenen: Bertrand av Garrigue, prest og ordensbror
Tidebønn for uke 3
- SØN 7** 23. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Esek 33,7-9; Rom 13,8-10; Matt 18,15-20
 I St. Olav, Trondheim: KIRKEVIGSELSFEST
 Man 8 JOMFRU MARIAS FØDSEL Mi 5,1-4 eller Rom 8,28-30; Matt 1,1-16.18-23 (kortere: Matt 1,18-23)
 Tir 9 (Den hellige Peter Claverius) 1 Kor 6,1-11; Luk 6,12-19
I Trondheim stift: KIRKEVIGSELSFEST
 Ons 10 1 Kor 7,25-31; Luk 6,20-26
 Tor 11 1 Kor 8,1b-7.11-13; Luk 6,27-38
 Fre 12 (Jomfru Marias hellige Navn*) 1 Kor 9,16-19.22b-27; Luk 6,39-42
Hos Maristene: JOMFRU MARIAS HELLIGE NAVN Sir 24,17-22; Gal 4,4-7 eller Ef 1,3-6.11-12; Luk 1,39-47
I Karmelitordenen: Den salige Maria av Jesus
 Lør 13 Den hellige Johannes Krysolagos* 1 Kor 10,14-22; Luk 6,43-49
Tidebønn for uke 4
- SØN 14** KORSETTS OPPHØYELSE 4 Mos 21,4c-9; Fil 2,6-11; Joh 3,13-17
 Man 15 Jomfru Marias Smertes* 1 Kor 11,17-26.33; Luk 7,1-10
 Tir 16 De hellige Kornelius og Kyprian 1 Kor 12,12-14.17-30a; Luk 7,11-17
 Ons 17 (Den hellige Robert Bellarmin) 1 Kor 12,30b-13.13; Luk 7,31-35
I Karmelitordenen: DEN HELLIGE ALBERT AV JERUSALEM Ef 6,10-18; Matt 20,25-28
For Fransiskanerne og Klarissene: FRANSISKUS' STIGMATA
 Tor 18 1 Kor 15,1-11; Luk 7,36-50
 Fre 19 (Den hellige Januarius) 1 Kor 15,12-20; Luk 8,1-3
Hos Misjonærene av den Hellige Familie: DEN SALIGE JOMFRU MARIA AV LA SALETTE 1 Mos 9,8-17; 2 Kor 5,17-21; Joh 19,25-27
I Dominikanerordenen: Juan Macias, ordensbror
 Lør 20 Den hellige Kim Taegon og hans ledsagere 1 Kor 15,35-37.42-49; Luk 8,4-15
I Dominikanerordenen: (Frans av Posadas, prest og ordensbror)
Tidebønn for uke 1
- SØN 21** 25. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Jes 55,6-9; Fil 1,20c-24.27a; Matt 20,1-16a
Den internasjonale fredsdagen
 Man 22 Ordsp 3,27-34; Luk 8,16-18
 Tir 23 Den hellige Pius av Pietrelcina Ordsp 21,1-6.10-13; Luk 8,19-21
 Ons 24 Ordsp 30,5-9; Luk 9,1-6
 Tor 25 Fork 1,2-11; Luk 9,7-9
 Fre 26 (Den hellige Kosmas og den hellige Damian*) Fork 3,1-11; Luk 9,18-22
 Lør 27 Den hellige Vincent av Paul Fork 11,9-12,8; Luk 9,43b-45
Tidebønn for uke 2
- SØN 28** 26. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
 Esek 18,25-28; Fil 2,1-11 (kortere: Fil 2,1-5); Matt 21,28-32
Caritas-søndag
 Man 29 DE HELLIGE ERKEENGLER MIKAEL, GABRIEL OG RAFAEL Dan 7,9-10.13-14 eller Åp 12,7-12a; Joh 1,47-51
 Tir 30 Den hellige Hieronymus Job 3,1-3.11-17.20-23; Luk 9,51-56

Oktober

- Ons 1 Den hellige Terese av Jesusbarnet* Job 9,1-12.14-16; Luk 9,57-62
I Karmelittordenen: DEN HELLIGE TERESE AV JESUSBARNET Jes 66,10-14c eller 1 Joh 4,7-16; Matt 11,25-30 eller Matt 18,1-4
- Tor 2 De hellige verneengler* Job 19,21-27; Luk 10,1-12
3 Job 38,1.12-21.39,36-38; Luk 10,13-16
- Lør 4 Den hellige Frans av Assisi Job 42,1-3.5-6.12-16; Luk 10,17-24
Hos Elisabethsøstrene, Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE FRANS AV ASSISI
I Dominikanerordenen: DEN HELLIGE FRANS AV ASSISI
Tidebønn for uke 3
- SØN 5** 27. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
Jes 5,1-7; Fil 4,6-9; Matt 21,33-43
- Man 6 (Den hellige Bruno) Gal 1,6-12; Luk 10,25-37
- Tir 7 Vår Frue av Rosenkransen* Gal 1,13-24; Luk 10,38-42
Hos Birgittinerne: DEN HELLIGE BIRGITTA HELLIGKÅRING
- Ons 8 Gal 2,1-2.7-14; Luk 11,1-4
- Tor 9 (Den hellige Dionysius og hans ledsagere) (Den hellige Johannes Leonardi) Gal 3,1-5; Luk 11,5-13
I Dominikanerordenen: Ludvig Bertrand, prest og ordensbror
- Fre 10 Gal 3,7-14; Luk 11,15-26
- Lør 11 Gal 3,22-29; Luk 11,27-28
Tidebønn for uke 4
- SØN 12** 28. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
Jes 25,6-10a; Fil 4,12-14.19-20; Matt 22,1-14 (kortere: Matt 22,1-10)
- Man 13 Gal 4,22-24.26-27.31-5,1; Luk 11,29-32
- Tir 14 (Den hellige Callistus I) Gal 5,1-6; Luk 11,37-41
- Ons 15 Den hellige Teresa av Ávila* Gal 5,18-25; Luk 11,42-46
I Karmelittordenen: DEN HELLIGE TERESA AV JESUS
Vis 7,7-14; Rom 8,14-17.26-27; Joh 7,14-18.37-39a eller Joh 4,5-15a
- Tor 16 Ef 1,1-10; Luk 11,47-54
I Oslo Katolske Bispedømme: (Olav den Helliges omvendelse*)
I kirker i OKB viet til St. Olav: Olav den Helliges omvendelse*
Utenfor Oslo Katolske Bispedømme: (Den hellige Hedvig) (Den hellige Margrete Maria Alacoque)
- Fre 17 Den hellige Ignatius av Antiokia* Ef 1,11-14; Luk 12,1-7
- Lør 18 EVANGELISTEN LUKAS 2 Tim 4,10-17b; Luk 10,1-9
Tidebønn for uke 1
- SØN 19** 29. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
Jes 45,1.4-6; 1 Tess 1,1-5b; Matt 22,15-21
Misjonssøndag
- Man 20 Ef 2,1-10; Luk 12,13-21
- Tir 21 Ef 2,12-22; Luk 12,35-38
- Ons 22 Ef 3,2-12; Luk 12,39-48
I Oslo Katolske Bispedømme: Årsdag for bispeviselsen
- Tor 23 (Den hellige Johannes av Capestrano) Ef 3,14-21; Luk 12,49-53
For Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE JOHANNES AV CAPESTRANO
- Fre 24 (Den hellige Antonius Maria Claret) Ef 4,1-6; Luk 12,54-59
- Lør 25 Ef 4,7-16; Luk 13,1-9
Tidebønn for uke 2
- SØN 26** 30. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
2 Mos 22,20-26; 1 Tess 1,5c-10; Matt 22,34-40
- Man 27 Ef 4,32-5,8; Luk 13,10-17
- Tir 28 DE HELLIGE APOSTLER SIMON OG JUDAS
Ef 2,19-22; Luk 6,12-16
- Ons 29 Ef 6,1-9; Luk 13,22-30
- Tor 30 Ef 6,10-20; Luk 13,31-35
- Fre 31 Fil 1,1-11; Luk 14,1-6

November

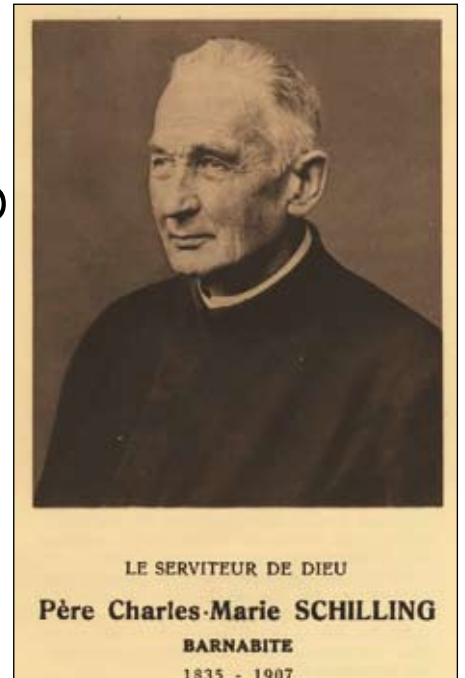
- Lør 1 **ALLEHELGENSDAG** Åp 7,2-4.9-14; 1 Joh 3,1-3; Matt 5,1-12a
Tidebønn for uke 3
- SØN 2** ALLESJELERSDAG 2 Makk 12,43-46; Rom 8,31-35.37-39; Joh 14,1-6 eller Visd 3,1-9; Rom 6,3-9; Matt 25,31-46 eller Jes 25,6.7-9; 1 Kor 15,20-28 eller Rom 5,5-11; Joh 11,17-27 eller Matt 11,25-30
- Man 3 (Den hellige Martin av Porres) Fil 2,1-4; Luk 14,12-14
I Dominikanerordenen: MARTIN AV PORRES, ordensbror
- Tir 4 Den hellige Karl Borromeus* Fil 2,5-11; Luk 14,15-24
Hos Carolus Borromeussøstrene: DEN HELLIGE KARL BORROMEUS
- Ons 5 Fil 2,12-18; Luk 14,25-33
- Tor 6 Fil 3,3-8a; Luk 15,1-10
I Dominikanerordenen: Ignatius, Frans og Alfons, prester og ordensbrødre, og deres ledsagere, martyrer i Kina og Japan
- Fre 7 Fil 3,17-4,1; Luk 16,1-8
I Dominikanerordenen: DOMINIKANERORDENENS ALLEHELGENSDAG Sir 44,1-15 eller Kor 6,4-10; Mark 10,28-30
- Lør 8 Fil 4,10-19; Luk 16,9-15
I Karmelittordenen: (Den salige Elisabeth av Treenigheten)
I Dominikanerordenen: DOMINIKANERORDENENS ALLESJELERSDAG Åp 21,1-5a.6b-7; Joh 17,15-21.24-26
Tidebønn for uke 4
- SØN 9** LATERANKIRKENS VIGSELSFEST Esek 47,1-2.8-9.12; 1 Kor 3,9b-11.16-17; Joh 2,13-22
Innsamling av Peterspenger
- Man 10 Den hellige Leo den Store Tit 1,1-9; Luk 17,1-6
- Tir 11 Den hellige Martin av Tours Tit 2,1-8.11-14; Luk 17,7-10
- Ons 12 Den hellige Josafat Tit 3,1-7; Luk 17,11-19
- Tor 13 Filem 7-20; Luk 17,20-25
Hos Cistercienserne: ALLE BENEDIKTINERHELGENER
Jes 61,9-11; Joh 15,1-8
- Fre 14 2 Joh 4-9; Luk 17,26-37
I Karmelittordenen: ALLE KARMELS HELLIGE Rom 8,28-35.37-39; Matt 5,1-12a
For Elisabethsøstrene: DEN SALIGE MARIA LOUISE MERKERT 1 Mos 12,1-4a; Ef 1,3-14; Joh 15,9-17
- Lør 15 (Den hellige Albert den Store) 3 Joh 5-8; Luk 18,1-8
I Karmelittordenen: Alle avdøde fra Karmelittordenen Rom 14,7-9.10c-12; Matt 25,31-46
I Dominikanerordenen: ALBERT DEN STORE Sir 6,18-21.33-37 eller Jak 3,13-18; Matt 25,4-23
Tidebønn for uke 1
- SØN 16** 33. SØNDAG I DET ALMINNELIGE KIRKEÅR
Ordsp 31,10-13.19-20.30-31; 1 Tess 5,1-6; Matt 25,14-30 (kortere: Matt 14-15.19-21)
- Man 17 Den hellige Elisabeth av Ungarn Åp 1,1-4; 2,1-5a; Luk 18,35-43
For Elisabethsøstrene, Fransiskanerne og Klarissene: DEN HELLIGE ELISABETH AV UNGARN
For Elisabethsøstrene: PATRONATSFEST
- Tir 18 (Vigselsfesten for Peters og Paulus' basilikaer*) Åp 3,1-6.14-22; Luk 19,1-10
- Ons 19 Åp 4,1-11; Luk 19,11-28
For Fransiskanerne og Klarissene: Den hellige Agnes av Assisi
- Tor 20 Åp 5,1-10; Luk 19,41-44
I Karmelittordenen: Den hellige Rafal Kalinowski
- Fre 21 Jomfru Marias fremstilling i templet* Åp 10,8-11; Luk 19,45-48
- Lør 22 Den hellige Cecilia* Åp 11,4-12; Luk 20,27-40
Tidebønn for uke 2
- SØN 23** KRISTI KONGEFEST Esek 34,11-12.15-17; 1 Kor 15,20-26.28; Matt 25,31-46
- Man 24 Den hellige Andreas Dung-Lac og hans ledsagere Åp 14,1-3.4b-5; Luk 21,1-4
For Fransiskanerne og Klarissene: Alle fransiskanerordenens avdøde og velgjørere
I Dominikanerordenen: Ignatius Delgado, biskop, Vincent Le Quang Liem, prest, Dominikus Phan Truong Kham, legmann og deres ledsagere, martyrer i Vietnam
- Tir 25 Den salige Niels Steensen Åp 14,14-20; Luk 21,5-11
- Ons 26 Åp 15,1-4; Luk 21,12-19
- Tor 27 Åp 18,1-2.21-23; 19,1-3.9a; Luk 21,20-28
- Fre 28 Åp 20,1-4.11-21,2; Luk 21,29-33
- Lør 29 Åp 22,1-7; Luk 21,34-36
I Karmelittordenen: De salige Dionysos og Redempt
For Fransiskanerne og Klarissene: Alle fransiskanerordenens hellige
Tidebønn for uke 1
- SØN 30** Søndagtekster år B, hverdagslesninger år I
1. SØNDAG I ADVENT Jes 63,16b-17; 64,1a.3-7; 1 Kor 1,3-9; Mark 13,33-37

Desember

- Man 1 Jes 2,1-5; Matt 8,5-11
- Tir 2 Jes 11,1-10; Luk 10,21-24
- Ons 3 Den hellige Frans Xavier Jes 25,6-10a; Matt 15,29-37
Hos Francisiskus Xaverius-søstrene: PATRONATSFEST
- Tor 4 (Den hellige Johannes av Damaskus) Jes 26,1-6; Matt 7,21.24-27
- Fre 5 Jes 29,17-24; Matt 9,27-31
- Lør 6 (Den hellige Nikolas av Myra*) Jes 30,19-21.23-26; Matt 9,35-10,1.6-8
Tidebønn for uke 2
- SØN 7** 2. SØNDAG I ADVENT Jes 40,1-5.9-11; 2 Pet 3,8-14; Mark 1,1-8
- Man 8 **JOMFRU MARIAS UPLETTEDE UNNFANGELSE** 1 Mos 3,9-15.20; Ef 1,3-6.11-12; Luk 1,26-38
- Tir 9 (Den hellige Juan Diego Cuauhtlatoatzin) Jes 40,1-11; Matt 18,12-14
- Ons 10 Jes 40,25-31; Matt 11,28-30
- Tor 11 (Den hellige Damasus I) Jes 41,13-20; Matt 11,11-15
- Fre 12 (Vår Frue av Guadalupe) Jes 48,17-19; Matt 11,16-19
- Lør 13 Den hellige Lucia* Sir 48,1-4.9-11; Matt 17,10-13
Tidebønn for uke 3
- SØN 14** 3. SØNDAG I ADVENT Jes 61,1-2a.10-11; 1 Tess 5,16-24; Joh 1,6-8.19-28
- Man 15 4 Mos 24,2-7.15-17a; Matt 21,23-27
I Karmelittordenen: DEN HELLIGE JOHANNES AV KORSET Jes 43,1-3a.4-5; Rom 8,14-18.28-30; Joh 17,11b.17-26
- Tir 16 Sef 3,1-2.9-13; Matt 21,28-32
- Ons 17 1 Mos 49,2.8-10; Matt 1,1-17
- Tor 18 Jer 23,5-8; Matt 1,18-24
- Fre 19 Dom 13,2-7.24-25a; Luk 1,5-25
- Lør 20 Jes 7,10-14; Luk 1,26-38
Tidebønn for uke 4
- SØN 21** 4. SØNDAG I ADVENT 2 Sam 7,5.8b-11.16; Rom 16,25-27; Luk 1,26-38
- Man 22 1 Sam 1,2-9-28; Luk 1,46-56
- Tir 23 (Den hellige Johannes av Kety) Mal 3,1-4.23-24; Luk 1,57-66
- Ons 24 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16; Luk 1,67-79
Julaftenvigilien: Jes 62,1-5; Apg 13,16-17.22-25; Matt 1,1-25 (kortere: Matt 1,18-25)
- Tor 25 KRISTI FØDELSFEST**
1. **Julemesse** – Midnattsmessen: Jes 9,2-7; Tit 2,11-14; Luk 2,1-14
2. **Julemesse** – Messen ved dagry: Jes 62,11-12; Tit 3,4-7; Luk 2,15-20
3. **Julemesse** – Juledag: Jes 52,7-10; Hebr 1,1-6; Joh 1,1-18 (kortere: Joh 1,1-5.9-14)
- Fre 26 DEN HELLIGE STEFAN - KIRKENS FØRSTE MARTYR Apg 6,8-10; 7,54-59; Matt 10,17-22
- Lør 27 DEN HELLIGE EVANGELISTEN JOHANNES 1 Joh 1,1-4; Joh 20,2-8
Tidebønn for uke 1
- SØN 28** DEN HELLIGE FAMILIE 1 Mos 15,1-6; 21,1-3; Hebr 11,8.11-12.17-19; Luk 2,22-40
- Man 29 (Den hellige Thomas Becket) 1 Joh 2,3-11; Luk 2,22-35
- Tir 30 1 Joh 2,12-17; Luk 2,36-40
- Ons 31 (Den hellige Sylvester I) 1 Joh 2,18-21; Joh 1,1-18

100-årsjubileum:

Den ærverdige Karl Maria Schilling CSP (1835-1907)

Barnabittpateren Karl Maria Schilling, født Karl Halfdan Schilling i 1835 i Christiania, døde i 1907 i Mouscron, Belgia. Han er den eneste nordmann som per dags dato befinner seg i en helligkårsprosess, etter at han i 1969 ble erklært som ærverdig (venerabilis). I år kan vi feire 100-årsdagen for hans død.

SCHILLING KONVERTERTE til Den katolske kirke som 19-åring, etter at han som ung kunststudent i Dusseldorf stiftet bekjentskap med katolisismen. "Den unge mannen hadde flyttet inn hos en dypt katolsk familie. Som den rettskafne og svært religiøse sjel han var, fant han deres eksempel svært oppbyggelig, og bestemte seg for å gå tilbake til sine forfedres religion", skriver generalvikar Van den Berghe i Brugge i september 1924 – noen uker etter at kanoniseringsprosessen ble innledet. Etter studiene i Tyskland flyttet han tilbake til Oslo, der han i ni år var aktivt medlem av den katolske menigheten. Han arbeidet spesielt hardt for opprettelsen av St. Vincensforeningen og ble foreningens første forman.

Under veiledning fra barnabittpatrene Daniel Stub og Cesare Tondini, kom Schilling til at han selv ønsket å tre inn i samme orden. P. Stub, som også var norsk konvertitt, sendte ham i 1868 til novisiatet i Aubigny-sur-Nère i Frankrike. Her ble han ordinert i 1875, og som prest kom han til å virke i Belgia, Frankrike og Italia. Det fortelles at han ble vidt kjent for sine sjalesørgerske evner.

Det er kanskje i byen Mouscron i Belgia at han er best husket. Her levde han de siste 20 årene av sitt liv, og det var i den lille byens barnabittkloster at han gjorde sin livsgjerning. Her levde han et enkelt og fromt liv. "Han var streng mot seg selv, men mild og elskverdig mot andre," skriver Ivar Ruyter. I mange år etter hans død sto hans beskjedne celle urørt, og flere pilegrimer fikk anledning til å besøke den.

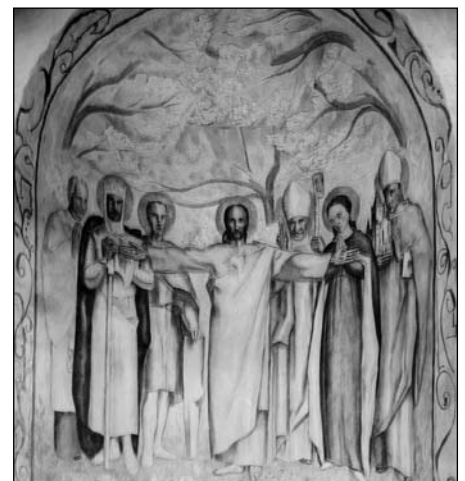
I 1974 reiste to norske journalister til Mouscron. Der møtte de barnabittpater Laleman, som fortalte at "Fader Schilling har en høy stjerne her hos oss. Det er fortsatt dem av landsbybefolkningen som kan huske ham fra tiden ved klosteret. Han hadde særlige evner til å helbrede syke og gjorde et fantastisk arbeid blant de fattige i de karrige industriområdene rundt Mouscron". Kort tid etter hans død, begynte troende å valfarte til hans grav i Mouscron, og 24. mars 1936 ble hans legeme flyttet til barnabittpatrenes kirke, hvor det ble lagt i et sidekapell. Hans grav besøkes fortsatt av pilegrimer. I Mouscron døde han "i ry for hellighet. Både mens han levde og etter hans død fikk mange i sine anliggender vidunderlig hjelp som de tilskriver pater Schillings forbønn hos Gud" (I.R.). Ifølge legendene skal han til og med ha vekket en gutt opp fra de døde. Overbevisningen om at Karl Schilling levde et hellig liv, skyldes ikke bare hans arbeid blant de fattige eller vitnesbyrd om hans helbredende evner. Det vektlegges også at hans ansikt var uendret da hans grav skulle flyttes inn i kirken, 17 år etter hans død: "Den dodes ansikt var uforandret, hendene mørknet, soutanen falmet og morken. Dypt grepet gjenså

de av barnabittene som hadde kjent ham sin gamle konfrater", forteller Sigrid Undset.

Etter et besøk i hans beskjedne celle, skriver Ivar Ruyter i 1938: "Alt det jeg så gav inntrykk av nød og armod. Men det virket på sin måte som en preken for en tid som er særlig opptatt med å gjøre sig livet behagelig. [...] Pater Schillings liv og død i den tro han fant i sin ungdom, er noe lyst og vennlig. Noe langt over det daglige og ut over dette liv."

KS

Kilder:
Drivdal, Morten: "Nordmann blir katolsk helgen?", *Verdens Gang*, 24.12.1979.
Ruyter, Ivar: Artikkel i "Kimer Klokker" med tittel "Pater Karl Halfdan Schilling. En pilegrimsreise til den "lange" helgen." Fra slutten av 1930-tallet. *St. Katarinahjemets arkiver*.
Van den Berghe, H.: Bønnekort for den ærverdige Karl Maria Schilling. Brugge, 14. februar 1930.
Wikipedia.no

Fra våpenhuset i St. Dominikus kirke, malt av p. Couturier 1927/29. Fra v. p. Schilling, St. Olav, St. Hallvard, St. Torfinn, Sta. Sunniva og St. Øystein.

Ugandiske kvinner vinner kampen mot aids

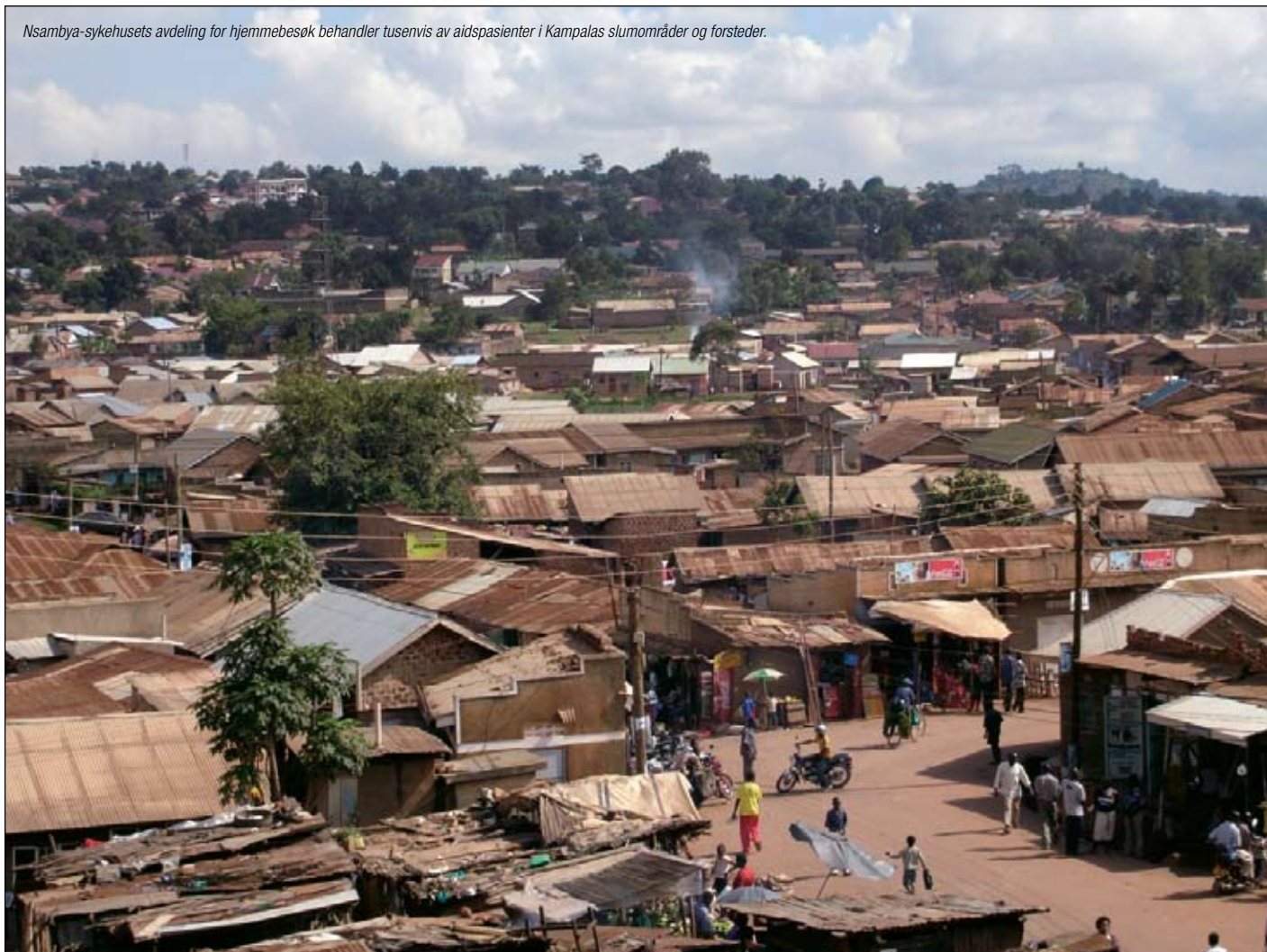
Av Peter Kristvik Risholm,
Caritas Norge

– På en reise i Uganda nylig støtte jeg på en bemerkelsesverdig organisasjon som blomstrer under Den katolske kirkens beskyttelse, sier John Cornwell i det engelske, katolske tidsskriftet *The Tablet*. Organisasjonen han snakker om er Kitovu Mobile Aids Home Care and Orphans Programme, populært kalt *Kitovu Mobile*. I sin artikkel i *The Tablet* forteller Cornwell den oppløftende historien om ugandiske kvinner som i samarbeid med Medical Missionaries of Mary slår tilbake aidspandemien

som herjer det afrikanske kontinentet. Caritas Norge har støttet og vært med på å bygge opp Kitovu-prosjektet gjennom mange år.

På begynnelsen av nittitallet hadde aids tatt livet av 700 000 ugandere og sammen med borgerkrigen gjort en hel generasjon foreldreløs. Hvordan mestrer Uganda dette i dag? I Afrika sør for Sahara gjør Uganda en enestående innsats for å få ned raten av nye hiv-infiserte. I løpet av de siste 10 år har den sunket fra 40 prosent til 6

Nsambya-sykehusets avdeling for hjemmebesøk behandler tusenvis av aidspasienter i Kampalas slumområder og forsteder.

En av elevene ved Kitovu Mobiles jordbruksprogram.

prosent. Det vellykkede arbeidet er ikke et resultat av NGOers "ovenfra-og-ned-initiativ". Det er alminnelige ugandiske kvinners bemerkelsesverdige og blomstrende grasrottiltak, støttet av katolske organisasjoner, som skal takkes for den positive utviklingen. En av disse grasrotorganisasjonene er altså Kitovu Mobile. Caritas Norge støttet dette prosjektet i mer enn ti år, fra 1989 med mer enn 15 millioner kroner fra norske myndigheter og givere – og det er fremdeles i full sving.

Kitovu Mobile skaper synlige resultater, og bidrar på flere måter enn ved å spre informasjon og opplysninger om hvordan viruset virker og spres. Kvinnene hjelper med hjemmebasert lindrende behandling, de tar seg av foreldreløse, skole og utdanning, og driver mikrokreditt-tiltak. I følge aids-eksperten Helen Epsteins nylig utgitte bok, "The Invisible Cure: Africa, the West and the Fight against Aids", har mer enn en million liv blitt reddet som følge av tiltak som Kitovu Mobile. De positive ringvirkningene av disse tiltakene, som lindringen av fattigdom og menneskelig lidelse og ivaretagelsen av foreldreløse, er uvurderlige.

Det er den 44 år gamle kvinnen Robina Ssentongo som har ledet og drevet Kitovu Mobile de siste 15 årene. Det hele startet med hjemmebesøk. Ssentongo gjorde dette i samarbeid med søster Ursula Sharp fra ordenen Medical Missionaries of Mary. Ordenen hadde etablert et sykehus i Kitovu,

men mange av de syke hadde ikke mulighet til å ta fatt på den milelange turen fram og tilbake til sykehuset. I stedet for hjemmebesøk, noe som var svært tidkrevende, etablerte de faste møtepunkter hvor de kunne møte grupper av syke i nærheten av der de bodde. De som møtte opp ble inspirert til å viderefremme det de lærte. Samlingene ble bare større og større etter hvert som tiden gikk.

Ved bruk av enkle billedkort satte Ssentongo i gang opplæring i grunnleggende førstehjelp, hygiene, barnehelse, lindrende sykepleie (inkludert bruken av flytende morfin for de som var døende med store smerter), bruk av antiretrovirale medikamenter og faktainformasjon om hiv, aids og malaria. Fakta om aids var i begynnelsen ikke kjent for lokalbefolkningen. Lenge trodde mange at sykdommen var resultatet av en forbannelse, og årelot de smittede. Dette tjente ikke til annet enn at flere ble smittet. Etter hvert som kunnskap om sykdommen ble mer utbredt, begynte kvinnene å hjelpe hverandre med vasking, matlagning og barnepass i hushold rammet av sykdom.

Etter at Ssentongo og søster Ursula hadde klart å bryte ned stigmatiseringen av aidssyke og folk var blitt bevisste på de reelle konsekvensene av hiv-smitte og farene knyttet til aids, fant en grunnleggende endring sted. Folk ønsket å hjelpe hverandre. Mange endret også livsstil, spesielt med tanke på seksualliv og valg av partner. – Vi gjorde problemet til vårt eget, og vi elsket de syke, sier Robina Ssentongo til The Tablet.

Prosjektet var svært vellykket. De ønsket å utvide, og transportkapasiteten for Kitovu Mobile ble svært viktig og måtte prioriteres. Litt etter litt vokste teamet, og etter en tid bestod det av en fast stab betalte fulltidsarbeidende. I tillegg ble lege og nonne Carla Simmons fra Medical Missionaries of Mary en del av laget. Organisasjonen hadde nå også et nettverk av frivillige. I dag har Kitovu Mobile 12 firehjuls-trekkere, 18 motorsykler og hundrevis av sykler. Nettverket av frivillige er oppe i 750 personer, som i fjor gjennomførte 33 000 sykebesøk. Organisasjonen har opprettet kostskoler for foreldreløse barn og startet mikrokreditt-tiltak i form av selvhjelpsgrupper

Medical Missionaries of Mary ble grunnlagt i Nigeria 1937 av nonnen Mary Martin fra Dublin. Deres kall er å drive helsearbeid spesielt rettet mot mor og barn.
<http://www.mmmworldwide.org/>

1. desember er verdens aidsdag. Aidsdagen ble opprettet av FNs fellesorgan mot aids (UNAIDS) som en internasjonal merkedag i kampen mot hiv og i solidaritet med alle som er rammet.
<http://www.unaids.org/en/>

John Cornwell er direktør for The Science and Human Dimension project på Jesus College, Cambridge.

Kilde: John Cornwell, *The Tablet*, 13. oktober 2007, s.18-19.

for å skape jobber. Dessuten gis det undervisning i melkeproduksjon og jordbruksvirksomhet.

Et parallelt prosjekt til Kitovu Mobile er legen Maria Nannyongas avdeling for hjemmebesøk ved Nsambya Hospital. Dette sykehuset var Caritas Norges første utenlandsprosjekt og fikk støtte allerede i 1967. Avdelingen behandler mer enn 8 000 pasienter i deres hjem i Kampalas slumområder og forsteder. Kvinner som Maria Nannyonga og Robina Ssentongo ønsker å spre sitt grasrotarbeid og trening til andre prosjekter i Uganda og enda lengre ut på det Afrikanske kontinent. – Afrikas fremtid ligger i hendene til Afrikas kvinner. Kvinnene kan virkeliggjøre ideen om en global landsby på kontinentet, sier Robina Ssentongo til The Tablet.

Norge

Siste nytt fra Norges Unge Katolikker

Landsstyremøtet 14. til 16. oktober
NUKs første landsstyremøte etter Landsmøtet fra 14. til 16. september 2007 ble holdt fra 12. til 14. oktober hos St. Josephsøstrene på Grefsen i Oslo. Blant de saker som ble diskutert var de følgende:

- NUKs Arbeidsprogram 2007-2008: Hvert år vedtar NUKs Landsmøte et arbeidsprogram for organisasjonen det nærmeste året. En av Landsstyrets oppgaver er å sørge for at dette blir gjennomført.
- Studentarbeid i NUK: NUK har tradisjonelt vært en organisasjon som har satset mye på å legge til rette for katolsk engasjement blant tenåringer. Nå er NUK inne i en prosess for å øke tilretteleggingen for to andre viktige medlemsmasser: Barn og studenter. Landsstyret diskuterte muligheten for å arrangere vårens helg for unge voksne over 18 år som en studenthelg arrangert av den nylig opprettede Katolsk Studentutvalg.
- Medlemsverving: Det ble diskutert forskjellige tiltak for å øke antall medlemmer i NUK. NUK hadde pr. 1. januar 2007 2167 medlemmer. Det er bare en brøkdel av det totale antallet katolikker i Norge (vi er svært glade for støttemedlemmer over 35 år).
- LS diskuterte også hvordan NUK kan forbedre sine rutiner for rekruttering og formasjon av ledere.

Adventsaksjonen

Når du leser dette, er NUKs Adventsaksjon i full gang. I år samler aksjonen inn penger til rehabilitering av ofre for borgerkrigen i Uganda. Katolske ungdommer over hele landet arrangerer nå pengeinnsamlinger. Du oppfordres herved til å gi så det monner, enten ved å oppsøke det lokale ungdomslagets stand, eller ved å gi en gave til kontonr. 3000.16.91419.

Vårens arrangementer

Våren 2008 arrangerer NUK følgende sentrale arrangementer. Påmelding på vår internettside www.nuk.no.

NUKs landsstyret 2007-2008.

- 22. til 24. februar: Vårsamling: Ledertrening for ungdom som er konfirmert.
- 16. til 23. mars: Påskeleir for ungdom: En leir for konfirmanter og en leir for dem som er konfirmert.
- 18. til 20. april: 18+-helg – fordypning i troen og katolsk fellesskap for alle interesserte over 18 år.
- 18. til 20. april: Lokallaglederseminar (LLLS). For dem som sitter i lokallagsstyrene. Tips til driften av lokallaget, og utveksling av ideer.

– Ståle Wilhelmsen, organisasjonskonsulent i NUK

Bønneuken for kristen enhet 100 år

Bønneuken har 100-års jubileum neste år. Bibelteksten for denne hundreårsmarkeringen er tatt fra 1. Tessalonikerbrev. Teksten "Be uavlatelig!" (1 Tess 5,17) fremhever den grunnleggende plassen bønner har i det kristne forsamlingslivet når Kirken vokser i forholdet til Kristus og til hverandre. Denne teksten tilhører en serie imperativ der Paulus oppfordrer forsamlingen til å leve ut fellesskapet i Kristus som Gud har gitt, ved i praksis å være hva det i prinsippet er: et legeme i Kristus, og synlig som fellesskap på sitt sted.

Vi oppfordrer menigheter og klosterfellesskap til å markere 100-årsjubileet i sine menigheter og sammen med andre kristne, delta i lokale fellesarrangementer, og til å feire en votivmesse for kristen enhet i alle menigheter/klosterfellesskap denne uken, den 18.-25. januar 2009.

Sr. Else-Britt Nilsen OP

Picpuspatrene med eget nettsted

Picpuspatrene i Norge har fått eget nettsted: <http://sscc.katolsk.no>. Her finner du informasjon om picpuspatrene i Norge og internasjonalt, grunnleggelse og historie, kontemplasjon, legpicpusene osv.

Vår Frues menighet i Porsgrunn med egen hjemmeside

Vår Frues menighet i Porsgrunn har fått egen hjemmeside. Her finner du kontaktinformasjon, informasjon om menighetens aktiviteter osv. Menighetssekretær Mya Øvrebø forteller at nettstedet slik det i dag fremstår, er et første utkast og at det vil bli oppdatert ukentlig. Eventuelle tilbakemeldinger og spørsmål kan rettes til menighetssekretæren på Mya.Ovrebo@katolsk.no.

Katolske gudstjenester i Ulstein og Sande

Søndag den 16. desember blir det katolsk messe på polsk i kirker og bedehus på ytre Søre Sunnmøre. Det er Maritim Forening for Søre Sunnmøre, Personalomsorg i Sykkylven, bedriftene Ulstein og Kleven og Den katolske kirke i Midt-Norge som står bak initiativet.

Messene er først og fremst rettet mot de mange polske arbeidere som er bosatt på ytre Sunnmøre, forteller Thorvald Grønli i Personalomsorg. Den tidligere anleggspresten på Ormen Lange har vært tilrettelegger for de katolske messene på ytre Søre.

– Alle involverte parter har vært positive, og i fellesskap har vi fått et opplegg med katolske messer den 11. november og 16. desember. Dersom dette fungerer bra, forstår vi det slik at Den katolske kirke også ønsker å forstette etter nyttår. Og det håper vi selvsagt at de vil gjøre, sier Thorvald Grønli.

Messene blir feiret i Hasund bedehus, Ulstein krike og Gursken kirke.

Kilde: Sunnmørsposten 23. November 2007

St. Hallvard menighet på utstilling

Den 25. oktober åpnet utstillingen "Våre hellige rom" ved Interkulturelt Museum (IKM). Tema for utstillingen er religiøse minoriteter i dagens Oslo, og St. Hallvard menighet representerer ett av de seks trossamfunnene som presenteres. Utstillingen består blant annet av rekonstruksjoner av hellige rom fra buddhisme, hinduisme, islam, jødedom, kristendom og sikhisme.

Kronprinsesse Mette Marit var til stede under åpningen av utstillingen "Våre hellige rom". Her avbildet sammen med p. Grzegorz Gryz.

Interkulturelt museum holder til i Tøyenbekken 5, Oslo (Grønland), og utstillingen holdes åpen helt ut 2009. Det er gratis inngang. Åpningstider: Tirsdag, onsdag og fredag kl. 10-16; torsdag kl. 10-18; lørdag og søndag kl. 12-16; mandag stengt.

St. Hallvard menighet

Sta. Clara menighet opprettet på Kongsvinger

Fra første søndag i advent (2. desember 2007) ble Sta. Clara menighet opprettet på Kongsvinger i Hedmark fylke. Menigheten får ny postadresse fra samme dato: Sta. Clara menighet, Postboks 1303, 2206 Kongsvinger. Besøksadressen blir som før: Sta Clara kirke, Heggebærvegen 2, Kongsvinger.

P. Erik J. Ruud SM

Utenriks

23 nye kardinaler

Paven kreerte 23 nye kardinaler den 24. november. Konsistoriet, hvor de nye kardinalene fikk sine insignier (ringen og den røde hatten) fant sted lørdag den 24. november. De 23 nye kardinalene i rangorden, det vil si den rekkefølgen paven nevnte dem, er: 1. Leonardo Sandri (f. 1943), argentinsk. 2. John Patrick Foley (f. 1935), amerikansk (USA). 3. Giovanni Lajolo (f. 1935), italiensk. 4. Paul Josef Cordes (f. 1934), tysk. 5. Angelo Comastri (f. 1943), italiensk. 6. Stanisław Rylko (f. 1945), polsk. 7. Raffaele Farina S.D.B. (f. 1943), italiensk. 8. Agustín García-Gasco Vicente (f. 1931), spansk. 9. Seán Baptist Brady (f. 1939), irsk. 10. Lluís Martínez Sistach (f. 1937), spansk. 11. André Vingt-Trois (f. 1942), fransk. 12. Angelo Bagnasco (f. 1943), italiensk. 13. Théodore-Adrien Sarr (f. 1936), senegalesisk. 14. Oswald Gracias (f. 1944), indisk. 15. Francisco Robles Ortega (f. 1949), meksikansk. 16. Daniel N. DiNardo (f. 1949), amerikansk (USA). 17. Odilo Pedro Scherer (f. 1949), brasiliansk. 18. John Njue (f. 1944), kenyansk. 19. Emmanuel III Delly (f. 1927), irakisk. 20. Giovanni Coppa (f. 1935), italiensk. 21. Estanislao Esteban Karlic (f. 1926), argentinsk. 22. Urbano Navarrete S.J. (f. 1920), spansk. 23. Umberto Betti O.F.M. (f. 1922), italiensk.

De siste fem kardinalene er eldre enn åtti år og kan derfor ikke delta i et pavevalg.

Paven annonserte også at han hadde tenkt å kreere en 24. kardinal, nemlig den polske biskopen Ignacy Jeź, biskop emeritus av Koszalin-Kołobrzeg, men han døde uventet i Roma dagen før kunngjøringen, den 16. oktober 2007, 93 år gammel.

I sin korte kunngjøring ved generalaudiensen onsdag gjorde paven det klart at ved nytnevnelser til kardinalkollegiet gjelder å beholde balansen mellom kuriefunksjonærer og residende erkebiskoper. De nye kardinalene avspeiler Kirkens universalitet med sitt "mangfold av tjenester". (For mer om denne saken, se www.katolsk.no)

Kilde: Kathpress

Paven signerte sin andre encyklika

Den hellige far Benedikt XVI publiserte den 30. november sin andre encyklika "Spe Salvi", som handler om det kristne håp. Den 30. november er festen for Den hellige apostelen Andreas. Den hellige fars andre encyklika er inspirert av Paulus' brev til romerne. Hans første encyklika, Deus Caritas Est (Gud er kjærlighet) ble publisert i 2006. I sommer avslørte kardinal Bertone at paven også arbeider med en tredje encyklika, og at denne skal ta opp sosiale temaer. Broen kommer tilbake til den nye encyklikaen i neste nummer.

Kilde: Zenit

Katolske skoler står i nøkkelposisjon i land med konflikt

Et nytt Vatikandokument om katolske skoler ble den 20. november presentert på en pressekonferanse i Vatikanet. Prefekten for Kongregasjonen for katolsk utdanning, kardinal Zenon Grocholewski, uttalte ved anledningen at skolevesenet i dag er rammet av en "en alvorlig sykdom, særlig i Vesten."

Kardinal Grocholewski hevdet at indikasjonene på denne sykdommen er økende vold i skolen og en oppløsning av familien. Familieproblematikken er kritisk, hevdet kardinalen, siden familier "har hovedansvaret for utdannelsen av barna". Den polske kardinalen deltok i pressekonferansen sammen med msgr. Angelo Zani, undersekretær ved Kongregasjonen for katolsk utdanning. Det 26 sider lange dokumentet omhandler utdannelsens misjon, intellektuell og åndelig formasjon av studentene og forberedelse av unge mennesker til misjonsoppdraget i verden. Msgr. Zani fortalte reporterne at det i verden i dag er 250 000 katolske skoler, hvor 3.5 millioner katolske lærere tar hånd om 42 millioner studenter.

Katolske skoler utdanner også svært mange ikke-katolske elever, og skolens misjon har et klart interreligiøst fokus. Slik sett har katolske skoler et særlig oppdrag og en nøkkelposisjon i land med konflikt. Msgr. Zani løftet i denne sammenheng særlig frem Libanon, hvor katolske skoler spesielt arbeider for å lede unge mennesker

inn i dialog og samarbeid mellom kristne og muslimer. Av 210 000 studenter ved katolske skoler i Libanon, er 24% ikke-kristne.

Kilde: CWN /Zenit

Ny stamcelleforskning kan forhindre moralske fallgruver

En ny teknikk for å fremstille stamceller kan hindre destruktiv forskning på menneskelige embryoer. Det hevder Det Nasjonale Katolske Bioetikksenteret (NCBC) etter å ha fått statusrapport fra et nytt forskningsprosjekt. Dr. Shinya Yamanaka og dr. James Thomson skal ha funnet en metode for å produsere pluripotente stamceller fra hudceller. Ved å "reprogrammere" hudcellene, hevder de to forskerne å ha funnet muligheten for å reproducere de spesielle egenskapene man finner i embryoniske stamceller.

Forskning på stamceller fra menneskelige embryoer har møtt kraftig motstand fra katolske etikere, siden embryoene destrueres i prosessen hvor man høster pluripotente stamceller.

I en kommentar til de nye forskningsresultatene uttaler kardinal Justin Rigali av Philadelphia, formann for Den amerikanske bispekonferansens komité "Ja til livet", at gjennombruddet i stamcelleforskningen "igjen minner oss på at medisinsk utvikling og respekt for menneskelivet ikke er motsetninger; de kan og bør støtte og berike hverandre til alles beste."

Kilde: CWN

Ikke flere seksuelle overgrep i Den katolske kirke enn i samfunnet for øvrig, sier forskere

Misbruksskandalene har de siste fem år hengt som en tung skygge over Den katolske kirke. Under den årlige samlingen av USAs katolske biskoper, som denne uken pågår i Baltimore, fikk biskopene fremlagt en forskningsrapport fra John Jay College. Denne viser at forekomsten av seksuelle overgrep ikke er større i Den katolske kirke enn i samfunnet for øvrig.

Forskningsprosjektet, som bærer tittelen "Undersøkelse av årsaker og kontekster", søker å besvare spørsmå-

let hvorfor misbrukskrisen gikk som den gikk og hva som forårsaket denne. Selv om forskningsprosjektet kun har pågått i ett av tre år, har forskerne allerede påvist et interessant resultat. I motsetning til den ikke sjeldne påstanden om at Kirken har en struktur eller natur som medfører en opphopning av seksuelle overgrep blant geistlige, finner forskerne ingen større forekomst i Kirken enn i resten av samfunnet.

Dette står "i kontrast til ideen om at det er noe spesielt ved Den katolske kirke som førte til misbruk av mindreårige," uttalte forskningsleder Karen Terry.

Sosiologen utfordret også teorien om at det var en endring av moralteologien ved presteseminarene i 1970-årene som førte til misbrukene. Av de mer enn 4000 prestene som man vet misbrukte mindreårige mellom 1950 og 2002, fortalte Kerry, var 90 % ordinert før 1980 og 70 % før 1970. Den største andelen misbruk fant sted i 70- og 80-årene, mens den største andelen av rapporteringer om disse overgrepene fant sted mellom 1993 og 2000.

Da Terry etter forelesningen åpnet for spørsmål, var det flere av biskopene som meldte seg. Erkebiskop Henry J. Mansell spurte hvorvidt det er utført "noen andre studier på seksuelt misbruk av mindreårige?" Forskerne, med Terry i spissen, forklarte at dette er den største undersøkelsen av sitt slag. Mens også andre institusjoner begynner å forske på temaet, har ingen andre foreløpig vært villige til å frigjøre resultatene.

Den amerikanske bispekonferansens nye visepresident, biskop Gerald Kicanas av Tucson, spurte om misbruk i samfunnet for øvrig: "Forekomsten av seksuelt misbruk av barn er redusert i Kirken. Er dette også tilfelle i samfunnet for øvrig?" Forskerne bekreftet at seksuelle misbruk på lignende måte er redusert i samfunnet generelt.

Kilde: CNA

Msgr. Pierre Bürcher utnevnt til ny biskop av Island

Pave Benedikt XVI har den 30. oktober 2007 utnevnt msgr. Pierre Bürcher til ny biskop av Reykjavík, Island.

Msgr. Pierre Bürcher

Msgr. Pierre Bürcher er født 20. desember 1945 i Fiesch, Sveits. Etter studier ved universitetet i Freiburg og lisensiatgrad fra IFEC i Paris, ble han presteviet den 27. mars 1971. Han ble den 29. januar 1994 utnevnt til hjelpebiskop av Lausanne,

Genève og Freiburg og ble bispeviet den 12. mars samme år. Han mottok tittelen titularbiskop av Maximiana i Byzacena.

I august 2001 ble han utnevnt til generalpresident for Catholica Unio, en organisasjon som arbeider med relasjonen til Kirkene i Midt-Østen og for Kirkens enhet. Pave Johannes Paul II utnevnte ham den 14. juni 2004 til medlem av Kongregasjonen for Østkirkene. Han er også ordfører for Den sveitsiske bispekonferansens arbeidsgruppe om islam og er ansvarlig for biskopenes interreligiøse dialog. Av språk snakker den nye biskopen av Island tysk, fransk, italiensk og engelsk.

Msgr. Bürchers valgspørsmål for bispevalgningen er: "Kristus er vår fred". Dato for innsettelsen som biskop av Reykjavík er ennå ikke fastsatt. Msgr. Bürcher etterfølger biskop Johannes Gijzen, som fylte 75 år den 7. oktober 2007, og som har vært biskop av Island siden 1996.

Sluttdokumentet fra de katolsk-ortodokse samtaler i Ravenna er et lite gjennombrudd

Sluttdokumentet fra en felles katolsk-ortodoks teologisk kommisjon som i oktober var samlet i Ravenna, er et "anstendig første steg", uttaler kardinal Walter Kasper i forbindelse med offentliggjøringen av dokumentet torsdag den 15. november.

Dokumentet ble godkjent av delegatene til Den felles internasjonale kommisjonen for teologisk dialog. Kardinal Kasper, president for Det pavelige

råd for fremme av kristen enhet og en av to ordstyrere under Ravenna-konferansen, opplever at dokumentet viser progresjon i forholdet mellom Den katolske og De østlige kirker. Han advarer imidlertid mot "å overdrive dets betydning".

Sluttdokumentet tar opp forholdet mellom individuelle biskoper, synoder og patriarker. I denne konteksten anerkjenner dokumentet at biskopen av Roma har forrang som den fremste av patriarkene. Den teologiske kommisjonen behandlet imidlertid ikke hvilken konsekvens denne forståelsen har for spørsmålet om pavens autoritet i Kirken.

Kardinal Kasper uttrykker også skuffelse over at Den russisk-ortodokse kirke ikke var involvert i rådslagningene. Moskva-patriarkates delegater forlot nemlig møtet i protest mot at Den estisk-ortodokse kirke, som Moskva ikke anerkjenner, var representert. Kardinalen slår imidlertid fast at problematikken rundt delegasjonen fra Estland – som anerkjennes av den økumeniske patriarken av Konstantinopel – er et "internt ortodokst spørsmål", som Vatikanet holder seg utenfor. Den hellige stol venter imidlertid i spenning på at problemet løses, presiserer Kasper.

Den russisk-ortodokse kirke er den absolutt største av De østlige kirker, og Vatikanet anser forholdet til Moskva som nøkkelen til videre økumenisk progresjon. "Vi ønsker ikke å gå inn i en dialog uten russerne," forklarer kardinal Kasper.

Kilde: CWN

Farmasøyter bør reservere seg mot distribusjon av enkelte legemidler, sier paven

Katolske farmasøyter må ikke være involvert i distribusjon av legemidler som er produsert for å fremkalle abort eller forårsake aktiv dødshjelp, uttalte pave Benedikt XVI den 29. oktober.

I en kort tale til Den internasjonale forening for katolske farmasøyter, som denne uken avholder møte i Roma, oppfordret Den hellige far farmasøytene til å være følsomme overfor "de etiske implikasjoner ved bruken av visse legemidler". Særlig,

hevdet paven, gjelder dette legemidler som "har som formål å forhindre implantasjon av embryoet eller å forkorte et menneskes liv".

De biomedisinske vitenskaper er til menneskets beste, la paven til. Han ønsket fremskritt i biomedisinsk forskning velkommen, men insisterte imidlertid sterkt på at forskningen aldri må krenke menneskeverdet.

Kilde: CWN

Pavebesøk til USA

Pave Benedikt XVI besøker USA, med stopp i New York og Washington, i april 2008. Det bekrefter den apostoliske nuntius til USA, erkebiskop Pietro Sambi. Den apostoliske reisen finner sted fra 15. til 20. april. Pavebesøket høydepunkt forventes å bli en tale til FN, som skal finne sted den 18. april. Paven skal blant annet også holde to store utendørsmesser, begge på baseballbaner i New York og Washington.

Kilde: CWN

498 spanske martyrer saligkåret

Den 28. oktober 2007 ble 498 martyrer fra den spanske borgerkrigen (1936-39) saligkåret på Petersplassen i Roma med rundt 40.000 troende til stede. Seremonien ble ledet av pavens personlige representant, i dette tilfelle kardinal José Saraiva Martins CMF prefekt for Helligkåringkongregasjonen i Vatikanet.

Myndighetene forfølger kirkeledere, hevder erkebiskop

En venezuelansk erkebiskop hevder at president Hugo Chávez' regjering forfølger katolske kirkeledere for å presse dem til å stilne kritikken mot myndighetene. Pensjonerte erkebiskop Ramón Pérez Morales av Los Teques uttalte den 5. november at det via statskontrollerte medier finner sted en "systematisk forfølgelses-kampanje" for å kneble Kirken. Ifølge erkebiskopen er det imidlertid ikke mulig for Kirken å forholde seg taus mens Venezuela defineres som "en sosialistisk, marxistisk, leninistisk stat." Chávez "forsøker å bli pave i dette landet, altså å bestemme hva bi-

skopene bør si, hva de ikke kan si, når de kan snakke og når de skal forholde seg tause," sa erkebiskopen. Chávez har kalt sine kritikere i Kirken for "uvitende", "perverse" og "løgnere".

Kilde: CNS

Kong Abdullah av Saudi-Arabia på historisk besøk til paven

Det er første gang i historien at en saudiarabisk konge har besøkt en pave. Det var den 6. november at kong Abdullah ble mottatt i audiens av pave Benedikt XVI i Vatikanet. De to samtalte om behovet for samarbeid mellom kristne, muslimer og jøder, særlig med tanke på å holde fast på tradisjonelle familieverdier.

Kilde: Zenit

"Alvorlige konsekvenser" dersom paven møter Dalai Lama

Kinesiske myndigheter advarte den 1. november Vatikanet om at et møte mellom paven og Dalai Lama kan få "alvorlige konsekvenser" for det bilaterale forholdet mellom Kina og Den hellige stol. Dalai Lama besøker Roma den 13. desember. Kina og Den hellige stol har i dag ikke diplomatiske forbindelser.

Beijing har alltid hevdet at Dalai Lama ikke er en religiøs leder, men en farlig separatist som arbeider for selvstendighet for Tibet, som ble invadert av kinesiske tropper i 1950. I dette lys har kinesiske myndigheter fordømt det siste årets møter mellom den tibetanske lederen og politiske ledere i USA, Canada og Tyskland.

Vatikanet rapporterte den 27. november at det ikke vil finne sted noe "offisielt" besøk, men man utelukker ikke at paven møter Dalai Lama privat og "uoffisielt".

Kilde: AsiaNews

Julekonkurranse

Finn riktig svar på spørsmålene og send dem inn til Kateketisk senter på e-post: Camilla.Cselenyi@katolsk.no eller i brev til adresse: Det kateketiske senter, Akersveien 16A, 0177 OSLO. Vi trekker en vinner som får en bok og sjokolade i premie.

1. Hva het engelen som kom til Maria?

- Rudolf
 Gabriel
 Fabian

2. Hva het mannen som Maria var trolovet med?

- Josef
 Henning
 Tobias

3. Hvor ble Jesus født?

- Hos jordmor Elisabeth
 I et bakeri
 I en stall

4. Hva betyr Betlehem?

- Brødhuset
 Sauefjøsset
 Gjeterbyen

5. Hva heter de tre mennene som kom til Jesus med gaver?

- De heldige tre konger
 De hellige tre konger
 De reisende tre konger

6. Hva het kongen som ville drepe Jesusbarnet?

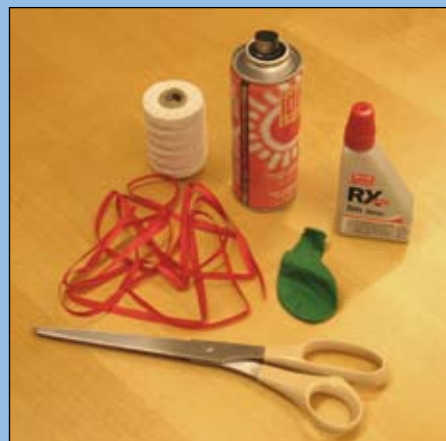
- Herodes
 Felix
 Kasper

7. Til hvilket land flyktet Den hellige familie da Jesus var født?

- Kina
 Egypt
 Kongo

Lag julepynt

Til denne julekula trenger du: hyssing, flytende lim, en ballong, en saks, rødt sløyfebånd og spraymaling i sølv- eller gullfarge.

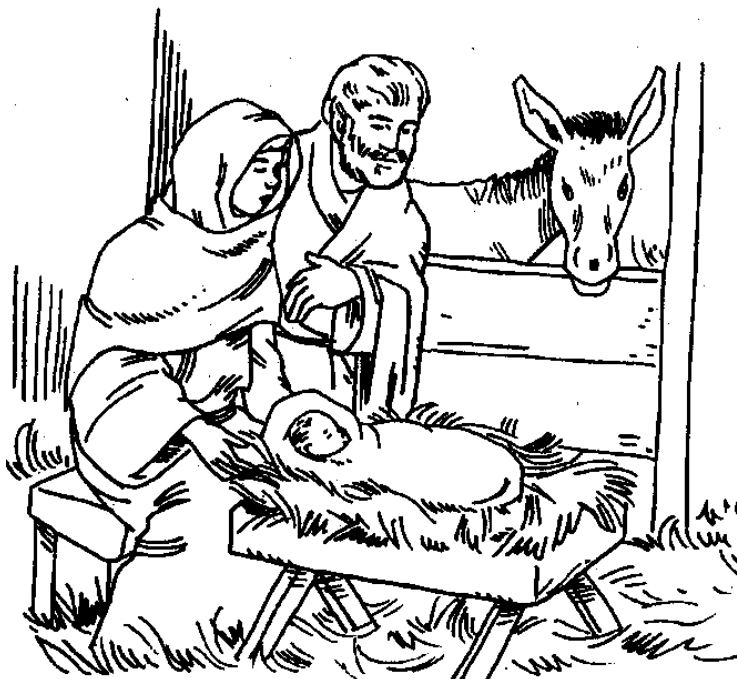
Blås opp ballongen til passe størrelse. Dra hyssing gjennom det flytende limet og surr den tilfeldig rundt ballongen. Det kan hende du må bruke litt ekstra lim til å skjote mens du surrer også. Når det har stivnet godt, er det bare å smelle ballongen og fjerne restene av den så godt du kan. Så har du en kule. Lag gjerne flere i forskjellige størrelser.

Spray dem til slutt med sølv- eller gullfarge og bruk rødt bånd til å henge dem opp med.

Ferdig julepynt:

Her ser du Den hellige familie. Fargelegg tegningen!

Oppdragelse i dyder

*Etter deres liv å dømme, mener mengden og de simpleste ikke uten grunn at det gode og lykken er det samme som nytelse. Derfor er de også tilfreds med et liv oppfylt av fornøyer.*¹

Et noe ubeskyttet ordvalg kanskje, for vår egalitære samtid, men det er allikevel et høyst aktuelt apropos til vår kultur Aristoteles leverer her, både med hensyn til oss selv og hvordan vi oppdrar våre barn. Hva er lykken og hvordan handler vi for å oppnå den? Hvilke stimuli gir vi våre barn, og betyr dette noe for hva som blir målet for deres liv og handlinger?

Slike resonnementer hører hjemme i dydslæren, en arv fra antikkens moralfilosofi som Den katolske kirke har integrert i sin morallære. Dydslæren har vært lite påaktet her i Norge. Det er synd, for den har uvurderlige bidrag å gi både til egenoppdragelsen og barneoppdragelsen.

Hva er så dyder? I dagligtalen er ordet forbundet med noe i retning av et puritansk seksualsyn, men det er en vulgarisering som ikke har noe med saken å gjøre. Dyder kan defineres som *gode holdninger* eller *god karakter*. De er ikke evner vi er født med, de er heller ikke frembrakt i oss utelukkende av et "skal" eller et "skal ikke", men det er noe vi som mennesker i motsetning til dyrene er disponert for og som vi danner ved at vi gjentar meningsfulle handlinger. Dyder er den indre konsekvensen av gode vaner. Gjentatte rettferdige handlinger gir dyden rettferdighet, tapre handlinger gir dyden tapperhet osv.

De gode, meningsfulle handlingene har alltid et mål. Målenes innhold kan variere etter hva man gjør, men felles er at det er lykken som er det endelige målet i dem alle. Hos Aristoteles er ikke dette et mål som ligger i en ukjent fremtid, men nettopp det å

¹ Aristoteles, *Etikk*, norsk overs. Anfinn Stigen, Gyldendal 3.oppl 2006, s.4

leve etter dydene gjør et menneske lykkelig fordi det lever meningsfylt og er med på å bygge samfunnet. I den katolske tro er målet knyttet til Gud: å bli Gud lik er målet for vårt liv, det er lykken.

Oppdragelse i dyder kan sammenlignes med hvordan barn lærer språk. Det gjør de ikke gjennom direkte undervisning, men ved å være i et miljø der man snakker. Språktilegnelse er en sosialiseringssprosess. Overført til dydslæren er det således viktig at miljøet barnet vokser opp i, verdsetter og lever etter de dyder man ønsker å frembringe i dem. Det må være "språket" i barnets miljø.

Men det sosiale er ikke nok, barn trenger også stimulans. Noe av beveggrunnen for våre handlinger er at vi søker nytelse ved dem, men det er i seg selv et dårlig motiv. Ofte innebærer det å handle i retning av det gode en form for smerte. For barn betyr det at handlinger som de i første omgang ikke ser noen umiddelbar nytelse ved, belønnes av de voksne, slik at de begynner å forbinde noe positivt ved det. Ettersom barnet blir eldre, kan man gå dypere, for eksempel ved å forklare hvordan det vi gjør har betydning for andre, eller presentere eksempelfortellinger. I Kirken har helgenbiografiene hatt en slik funksjon. De viser mennesker som handler i retning av å bli Gud lik.

Den menneskelige erfaring sier oss at selv om vi har aldri så gode intensjoner, så er det ikke mulig å leve et fullkomment liv etter dydene av egen kraft. Helhjertet kan man bare bli i Kristus. Derfor knytter Kirken dydslæren til Guds nåde. Å strebe etter å gjøre det gode i enhver sammenheng er noe vi skal få kraft til ved å leve i Guds nådes husholdning – i Kirkens liturgiske og sakramentale liv.

Torvild Oftestad
Det kateketiske senter

Aristoteles, utsnitt fra Skolen i Athen av Rafael.

Diakonvielse i OKB

I **JANUAR 2008** diakonvies to av Oslo katolske bispedømmes prestestudenter, **Pål Bratbak** og **Nguyen Thanh Phu**. Den høytidelige diakonvielsen finner sted i **St. Olav domkirke lørdag den 5. januar kl. 13.00**, og det er biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo som presiderer. Begge seminaristene avlegger sine diakonale eder for biskop Eidsvig i messen i domkirken den 28. desember 2007 kl. 18.00.

Pål Bratbak

PÅL ANDRÉ BRATBAK er født den 30. mars 1978 i Oslo, hvor han har vært aktiv i St. Hallvard menighet. Pål begynte prestestudier for Oslo katolske bispedømme ved Allen Hall i London høsten 2002. Han ble innsatt som lektor våren 2004 og til akolytt i mai 2005. Den 14. august 2006 mottok han ordinasjonskandidaturet av biskop Eidsvig i St. Hallvard kirke. Hans ettårige menighetspraksis ble gjennomført fra 1. september 2004

til 1. juli 2005 i St. Svithun menighet i Stavanger. Siden juli 2005 har han studert ved Det pavelige universitet Gregoriana i Roma, og han bor i Collegio Svedese.

Nguyen Thanh Phu

NGUYEN THANH PHU er født 15. juli 1979 i distriktet Vung Tau i Vietnam (bispedømmet Xuan Loc). Han kom som båtflyktning til Norge i 1981, og familien bosatte seg i Kristiansand. Phu begynte prestestudiene for OKB i Allen Hall høsten 2001. Han ble innsatt som lektor våren 2004 og til akolytt i mai 2005. Sin ettårige menighetspraksis hadde han fra 1. september 2004 til 1. juli 2005 i Chiswick i London. I juli 2005 flyttet også Phu til Roma, hvor han tar siste del av prestestudiene ved Det pavelige universitetet Angelicum og bor i Collegio Svedese. Ordinasjonskandidaturet ble mottatt av biskop Eidsvig i St. Hallvard den 14. august 2006.

STIAN ERDAL SLUTTER som Informasjonsleder i Oslo katolske bispedømme, da han har takket ja til en stilling i IT-selskapet Fast Search & Transfer. Erdal ble ansatt i Informasjonstjenesten den 1. desember 2003 og har vært bispedømmets informasjonsleder siden 1. september 2004.

34 NYVALGTE REPRESENTANTER for menigheter, prester/diakoner, ordensfolk, ansatte i OKB/menighetene, Norges Unge Katolikker og Norges Katolske Kvinneforbund, avholdt 27.-28. september møte i Oslo katolske bispedømmes pastoralråd. Ved siden av å behandle saker som økonomi, budsjett, arbeidsområder for den kommende periode o.l., avholdt pastoralrådet valg på nytt arbeids-

utvalg (AU). AU for den kommende perioden ble: **P. Frode Eikenes** (repr. for prestene), **Maria Elizabeth Fongen** (Askim), **Einar Nelson** (Oslo, St. Olav) og **Nikoline Myklevik** (Lillehammer). Varamedlemmer ble sr. **Marie-Kristin Riosianu** CSJ (repr. for ordensfolk) og **Thanh Huu Nguyen** (Øvre Romerike). Fast medlem av AU er også biskop **Bernt Eidsvig**, som deltok i pastoralrådsmøtet på Mariaholm. Det nye arbeidsutvalget konstituerer seg på møte den 12. desember i Oslo.

SR. KRISTIN JOHNSEN C.S.J. AVLA EVIGE LØFTER I USA

Den 13. oktober 2007 avla sr. Kristin Johnsen sine evige løster i St. Josephsøstrene av Chambéry's amerikanske provins, dit hun første gang kom som

Sr. Kristin signerer løftedokumentet.

novise i 2002. Sine første løfter avla hun i Norge. For to år siden returnerte hun USA, der hun arbeider med å hjelpe de fattigste, særlig med fokus på barn.

P. FRANCIS XAVIER HUYNH TAN HAI feiret den 6. november 2007 25-årsjubileum for sin prestevielse. Vietnamesisk pastoralsenter inviterte i denne forbindelse til jubileumsfeiring lørdag den 10. november. Det ble takksigelsesmesse i St. Olav domkirke, Oslo. P. Hai var hovedcelebrant, mens emeritert biskop Gerhard Schwenzer SS.CC og biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo koncelebrerte. I tillegg delok flere andre prester, representanter og venner fra inn- og utland i feiringen. Etter messen var det mottagelse i Mariagården.

Br. Erik Varden med emeriterte biskop av Oslo John Willem Gran på dagen for løfteavleggelsen.

DEN 6. OKTOBER 2007 avla nordmannen Erik Varden evige løfter hos trapistene (Ordo Cisterciensis Strictioris Observantiae – OCSO) i Mount Saint Bernard, England. Varden ble født den 13. mai 1974 og kommer fra Degernes i Østfold. Han ble opptatt i Den katolske kirkes fulle fellesskap av da Dom Markus Bernt Eidsvig (nå biskop av OKB) i Klosterneuburg i juni 1993. Den 20. april 2002 trådte han inn i Mount Saint Bernard, hvor han ble ikledt 15. oktober samme år og avla de timelige løfter 1. oktober 2004. Han har doktorgrad i kirkehistorie (avhandling om Pierre de Berulle, 1575-1629) fra St. John's

College, Cambridge, hvor han også siden forsket innen fransk motreformasjonshistorie. For tiden arbeider br. Erik som klosterets kantor, ved siden av det daglige arbeidet i klosteret.

SR. MARY DOYLE S.F.X. ble gjenvalgt som generalforstanderinne under St. Franciskus Xaveriussøstrenes generalkapittel i Bergen den 30. oktober. Hun ble innsatt av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo under messen i Vår Frue Kirke, Marias Minde, samme dag.

ST. LAURENTIUS MENIGHET i Drammen avholdt i september valg på nytt menighetsråd. Det nyvalgte rådet konstituerte seg på følgende måte den 17. oktober: **Kjell Ivar Maudal** (formann; var ikke på valg i år), **Beate Dannevig** (viseformann), **Hilde Schlaupitz** (sekretær), **Egil Olaussen** (medlem), **Theresa Jee** (medlem), **Mau Van Le** (medlem), **Jovita H. Anchuelo** (1. varamedlem) og **Barbara Witczak** (2. varamedlem). Representanter i Pastoralrådet for innværende periode er **Helga Ingvaldsen**, med **Carl Erik Thielemann** som vara. **Teresa Jee** og **Mang Van Le** er valgt som menighetens barne- og ungdomskontakter. Menighetens økonomiutvalg består av, i tillegg til sogneprest **Janusz Fura** SS.CC.: **Kjell Ivar Maudal**, **Egil Olaussen** og regnskapsfører **Øyvind Krokeide**.

UTNEVNELSER I OKB

BISKOP BERNT EIDSVIG Can.Reg. av Oslo har ved et dekret av den 19. oktober 2007 utnevnt de følgende medlemmer til konsultorkollegiet: Msgr. **Ralph Brown** JCD, Prot.Ap., p. **Arne Marco Kirsebom** SS.CC., p. **Piotr Pisarek** OMI, p. **Sigurd Markussen**,

dom **Alois Brodersen** Can.Reg., p. **Carlo Borromeo Le Hong Phuc**. Utnevnelsen gjelder fra 1. november 2007 og for en periode på fem år (jf. Kan. 502, §1).

Msgr. Ralph Brown JCD

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME har med virkning fra den 15. november 2007 opprettet en Kommisjon for interreligiøs dialog. Biskop **Bernt Eidsvig** Can.Reg. av Oslo har i denne sammenheng utnevnt de følgende medlemmer av kommisjonen, for en periode på fire år: Religionshistoriker **May-Lisbeth Myrhaug** (leder), dominikanerpater **Arne Fjeld** OP, religionshistoriker **Kari Vogt**, student **Hilde Bliksrud**. Kommissjonens leder, May-Lisbeth Myrhaug, har i flere år vært Oslo katolske bispedømmes representant i Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn (STL).

UNDER PRESTEMØTET på Mariaholm i oktober, valgte prestene selv sine representanter til presterådet: Valgt for fire år ble p. Sigurd Markussen og p. Reidar Voith. P. Rolf Bowitz og p. Arne Fjeld OP ble valgt som vara. Ved samme anledning ble p. **Irek Zielinski** utnevnt av biskopen. Ved konstituering av presterådet ble p. Markussen valgt til ordfører og p. Voith til sekretær for presterådet.

Dom Alois Brodersen Can.Reg. og p. Piotr Pisarek OMI var ikke på valg i år og sitter derfor over til de kommende to år. Også medlemmer av presterådet er generalvikar p. Arne Marco Kirsebom SS.CC. og koordinator for innvandrersjelesorgen p. Carlo Borromeo Le Hong Phuc – begge i kraft av sin stilling (ex officio).

BISKOP BERNT EIDSVIG Can.Reg. av Oslo har den 19. oktober 2007 utnevnt msgr. **Ralph Brown** JCD til medlem av presterådet for innværende periode.

St. Franciskus Xaveriussøster

Bertha van der Heijden

døde den 12. november etter kort tids sykeleie, i en alder av 83 år. Begravelsen fant sted fredag den 16. november.

Requiescat in Pace
St. Franciskus Xaveriussøstre

Fra biskop Bernt Eidsvigs kalender*

12/12	Konstituerende møte med Pastoralrådets arbeidsutvalg
14-16/12	Til Reykjavik ifm biskop Pierre Burchers innsettelse
18/12	Lessons & carols i St. Olav domkirke i Oslo
24/12	Midnattsmesse i St. Olav domkirke i Oslo
28/12	Messe i St. Olav domkirke i Oslo med diakonale edsavleggelse kl. 18.00
01/01	Messe i St. Olav domkirke i Oslo kl. 11.00
04/01	Kallsmesse i St. Olav domkirke i Oslo kl. 18.00
05/01	Diakonvielser av Pål Bratbak og Nguyen Thanh Phu kl. 13.00, St. Olav Domkirke i Oslo
14/01	Seminar om pavens nye bok "Jesus fra Nasaret" på Menighetsfakultetet kl. 11.00
22/01	Rådsmøte for St. Olav tidsskrift
24/01	Møte med rektorer og styreledere for de katolske skolene i OKB
27/01	Messe på Nesodden kl. 17.15 med påfølgende kirkekaffe
31/01	Religionslederforum med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
02/02	Kallsmesse i St. Olav domkirke i Oslo kl. 18.00 (arrangør: Maristene)
05/02	Kl. 12.00 – ca. kl. 20.00: økumenisk bispebesøk sammen med bl.a. biskop Ole Chr. Kvarme i Mariahuset
06/02	Askeonsdagsmesse kl. 18.00 i St. Olav domkirke i Oslo
08-10/02	Møte i Stockholm ad interreligiøs dialog

* Pr. 26.11.07

IN MEMORIAM

Ørnulf Ranheimsæter

Født: 06.06.1919

Død: 21.10.2007

Preken fra Rekviem-messen i St. Dominikus kirke 30. oktober 2007, ved p. Ellert Dahl OP.

Kjære Ørnulfs familie og venner, Gud skaper og Gud frelser. Det heter at vi tror på Gud, den allmektige Fader, som har skapt himmel og jord, alle synlige og usynlige ting. Og det heter at Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, for vår frelses skyld steg ned fra himmelen, ... og ble korsfestet for oss.

Vi taler gjerne om Frelseren, særlig i begravelser. Vi taler ikke ofte om Gud skaper, selv om vi nyter hans skaperverk, men vi skal gjøre det her. Vi taler om dette menneske, dette Guds verk som utgikk fra hans hånd, om som han nå kaller til seg.

Guds skaperverk er forunderlig og mangfoldig. Gud kan ikke gjenta seg selv, som mennesker gjør. Han skaper, nyskaper – alltid annerledes ut fra sitt ufattelig dype vell. Enhver ting, enhver person, består, er enestående ut fra hans hånd. Barna er aldri identiske med foreldrene, søsken er beslektede men ulike. Hva som bor fortettet i barnet som kommer til verden, hvilke evner ligger der gjemt, vil åpenbare seg med tiden, men alltid i hans, hennes, personlige, ofte overraskende egenskaper, ulikt alle andres. Ørnulf Ranheimsæter ble født den 6. juni, 1919, i Skien. Faren var nettopp død av spanskesyken. Ørnulf vokste opp og det utfoldet seg hos ham og hos broren Harald likesom et forundringsskrin av skjulte talenter, og mangfoldige evner. Det svedde over krølltopphodene deres et drag av geni, – de var et stykke ungrunesanse midt i Skien by.

Ørnulf hadde et Øre, naturlig musikkalsk, som oppfattet, kunne annamme en verden av musikk, – hans instrument var bratsjen.

Han hadde et Øye som så, som observerte, – et håndledd, et kinnbens bueprofil. Han hadde òg en lydig hånd, som gjenga det øyet så. Blikket bevarte han, helt opp i alderdommen da han registrerte ufiltrert forgjengeligheten han var omgitt av på sykehjemmet.

Ørnulf Ranheimsæter valgte å bli grafiker – han hadde et særlig forhold til det håndverksmessige: En streks kvalitet, dybde selve redskapene, nye teknikker og deres effekter. Som bokkunstner illustrerte han i 1945 Henrik Wergelands *Lyriske Digte*. Senere kom *Krydderens Historie*, *Barnas Store Sangbok*. Så i 1970, *De fire evangelier*. Det var og forblir et mesterstykke innenfor norsk bokkunst. Utover det, laget Ranheimsæter en rekke store glassarbeider. Han ble overlærer, professor ved Kunst og Håndverksskolen – først i bokkunst, så i frihåndstegning. Siste separatutstilling var i 1992. Med andre ord, en betydelig karriere innenfor sitt fagområde.

Men alt dette sier lite om mannen. Av vesen, var han heller av det stille, ikke spontant meddelsom, men med et nærvær som hvilte i seg selv. Tanken var der og ga gjenklang i hjertet. Et åndsmenneske? Så absolutt, og dertil et slags enfold, også imponerende. Dybde var det i tanken, og et skarpsyn som gjenspeiltes i det skrevne ord. Der også kunne han sitt håndverk. Har noen her til lands skrevet bedre om Kunstens vesen og forutsetninger, enn han gjorde det i *Kunstnerens etiske ansvar?*

Ja og mannen selv? – ektemannen som skrev skjønne og utførlige kunstner-epistler til sin hustru under lange utenlandsopphold. Den gode far, som hadde sin glede i å innføre barna i sitt håndverk. Der han satt ved sitt arbeidsbord, eller i lenestolen utover kvelden, var han selve forankringen. – Det burde jo sies meget mer, men det er bare ved å leve med et menneske at vi kjenner det, og da er ordene ikke lenger adekvate.

Alt dette var noe av det rike fanget Gud-Skaperen begavet Skiensguten med. Og likevel er ikke det vesentlige

sagt. Det vesentlige var likevel den Gud som frelser.

Det visste alt tidlig Ørnulf, troende konfirmant. Han kjente sitt ansvar overfor Gud og menneske, han kjente Guds store nåde. Senere i Oslo, ved St. Dominikus kloster, møtte han pater Lutz, og med intellektet skapt for sannhets erkjennelse, lærte han at også Guds åpenbaring er tilgjengelig for tanken. Der er ingen evig konflikt mellom tro og viten, men tvert om, et gjensidig samspill. De skal belyse hverandre. Det var avgjørende. Ørnulf Ranheimsæter leste ikke romaner, han leste heller teologi – ikke alene, men i vennekretsen. Sinnet åpnet seg og i lys av Ordet, fortonet verden og samtiden seg annerledes. Han skrev sitt manifest, *Om tro og vantro*, for det gode som er i Guds skapte verden og mot tankeforsøplingen i tiden. Han argumenterte, og han gjorde det godt. Ørnulf Ranheimsæter konverterte til Den katolske kirke i 1954. Stillferdig, men selvfølgelig levde han som katolsk kristen og gikk her i St. Dominikus. I årenes løp gjorde han Kirken mange tjenester, bl.a. under bearbeidelsen av vårt missale og vår bønnebok. Han ble da slått til ridder av den pavelige St. Gregorius' orden. Han mottok dekorasjonen, men kjøpte ikke tilsvarende kårde.

Kanskje det fineste uttrykk for Ørnulfs innlevelse i troen, er illustrasjonene til *De fire Evangelier*. Langt utover den rent kunstneriske kvalitet gjenspeiler de en stadig utdypet meditasjon over Frelserens liv.

”Jeg er det levende brød, kommet fra himmelen og den som spiser av det, skal leve i alle evighet”, sier Jesus i dagens tekst.

Et par uker før Ørnulf døde feiret vi som sto ham nærmest sykesalving og påfølgende messe på hans sykerom. Ørnulf leste evangeliet og feiret messen med oss. I dag feirer vi igjen messen og vi gjør det i bevisstheten om at intet sted er vi mennesker sterkere forbundet enn akkurat her, der han, Jesus Kristus, Frelseren, samler oss, de levende som de døde, og skjenker oss sitt levende brød til spise.

Amen.

REGNSKAP FRA TRONDHEIM STIFT

Kommentarer til regnskap for Trondheim katolske stift for 2006

Regnskapet for Trondheim katolske stift er preget av intensiv virksomhet når det gjelder planlegging og videreføring av støtte til byggeprosjekter og vedlikehold og drift av Kirkens eiendommer. Byggeprosjekt som er støttet finansielt gjennom videreføring av tilskudd fra stiftet er Tautra Mariakloster og Birgittasenteret på Tiller.

Inntektene er i hovedsak tilskudd fra staten, tilskudd fra utlandet til bestemte formål og gaver.

Stiftet belastes utgifter til lønn til stiftes prester og andre administrative utgifter.

Når det gjelder Kirkens bygninger i stiftets fem menigheter, er bygningene fortløpende gjenstand for vurdering av behov for vedlikehold og fornyelse. I 2006 ble Vår Frue kirke i Ålesund rehabilitert innvendig med nytt gulv og installering av varmepumpe. St. Sunniva kirke i Molde fikk reparert kirketårnet og en totalrehabilitering av St. Eystein kirke i Kristiansund ble påbegynt.

Regnskapet revideres av statsautorisert revisor Harald Lydersen i firma Deloitte.

Trondheim 7. november 2007

Kari Hauge – økonom

	Resultat 2005	Resultat 2006
Inntekter		
Statstilskudd	901.180	966.098
Menighetsbidrag	337.200	0
Tilskudd fra kommuner		1.044.182
Tilskudd prestelønn	291.572	383.724
Andre inntekter og gaver	931.905	99.402
Refusjon menigheter m.fl.	480.203	403.114
Innbetaling til særskilte formål	35.561	3.819.876
Sum inntekter	3.295.621	6.716.396
Kostnader		
Administrasjon	1.618.687	1.875.048
Drift og anskaffelse av eiendommer	1.181.178	713.160
Andel kommunale tilskudd til menighetene	0	775.964
Andre tilskudd	70.316	101.187
Utbetalt til særskilte formål	353.760	580.324
Sum driftskostnader	3.223.941	4.045.683
Driftsresultat	71.680	2.670.713
Renteinntekter og kostnader		
Renteinntekter	150.732	252.550
Andre finansinntekter	12.691	15.317
Netto finans	163.423	267.867
Resultat før særskilte poster	235.103	2.938.580
Særskilte poster		
Gaver til videresendelse	196.825	457.638
Gaver mottatt og videresend	(196.825)	(457.638)
Mottatte tilskudd til byggeprosjekter	856.067	2.549.947
Byggeprosjekter	(1.495.468)	(666.106)
Netto særskilte poster	(639.401)	1.883.841
Årsresultat	(404.298)	4.822.421

Scott Hahn: Lammets nattverd

St. Olav Forlag

På en levende og medrivende måte belyser Scott Hahn den dype sammenheng mellom Johannes' Åpenbaring og Den hellige

messe. Messen er en uendelig rik virkelighet og teologisk sett finnes det mange tilnæringsmåter til denne virkeligheten. Den eskatologiske tilnærming som benyttes i denne boken er en av de mest fruktbare og interessante.

Scott Hahn er katolsk konvertitt og professor i teologi ved et amerikansk universitet.

Olav Hovdelien og Ståle Johannes Kristiansen (red.):

Fra Dante til Umberto Eco

Atten tekster om teologi og litteratur

Unipub

Denne antologien fokuserer på bibelske og teologiske motiver hos skjønnlitterære forfattere, fra middelalderens Abélard og Dante Alighieri til vår tids Umberto Eco og Erlend Loe.

Bokas formål er å vise at teologien og litteraturen står i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre – en erkjennelse som beriker begge fagtradisjonene.

Med tekster av en rekke forfattere og skribenter.

Fra den liturgiske kalender:

25. desember: **Vår Herres Jesu Kristi Fødsel**

Dies Natalis; Natalis Christi

DENNE DAGEN feires julens glade budskap: Et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Ordet er blitt kjød og har bodd iblant oss: Jesus Kristus, Guds enbårne sønn, unnfanget ved Den hellige Ånd, er født i Betlehem av Jomfru Maria.

Hverken Den hellige skrift eller tradisjonen forteller om Kristi virkelige fødselsdag, men forskerne mener at den sannsynligvis ligger rundt år 5 før vår tidsregning. Julefeiringen gjennomgikk en lang historisk utvikling. Julefesten knytter i motsetning til andre høytider ikke an til noen gammel jødisk fest. Den jødekrystne tradisjon ville ha det til at Kristus ble menneske (unnfanget) og senere døde på samme dag, og det var på samme dag som Gud hadde fullendt skapelsen. Etter tradisjonen skjedde alt dette den 25. mars, og da er det bare å regne seg frem 9 måneder til 25. desember som Jesu fødselsdag.

Midt på 200-tallet begynte man å feire en fest til minne om Jesu fødsel og dåp den 6. januar, først i øst. Senere ble også Jesu første under, i bryllupet i Kana, minnet denne dagen. Mangfoldet i festens innhold tyder på en sammensmelting av forskjellige liturgiske overleveringer. På samme tid feiret latinerne i sin kalender Jesu fødselsdag den 25. desember.

25. desember ble feiret stort i Roma som fødselsdag for den uovervunne solgud fra ca. 200, da keiser Septimus Severus opphøyde solgudkulten til riksreligion. Den kristne romerske jul feiret i stedet for den hedenske solguden den oppgående sol, den guddommelige rettferds sol (Mal 3,20), Kristus, seierherren over mørkemakter og over syndens og dødens natt. Fra Konstantin den Stores tid, senest år 336, ble 25. desember fastsatt i den romerske kalender som minnedagen for Herrens fødsel. Fra Roma bredte feiringen den 25. desember seg ut i verden.

Den 20. desember 386 holdt den hellige Johannes Krysostomos i Antiokia en preken der han innbød de kristne til gudstjeneste den 25. desember, som i Roma. Der ble listene fra folketellingen under Augustus oppbevart i riksarkivene, så der måtte de vite når Jesus ble født. Slik argumenterte Johannes for at de sluttet seg Romas fødselsdagsfeiring av Kristus. Faktisk bredte feiringen av 25. desember seg i hele østen.

Like selvfølgelig overtok latinerne fra østen feiringen av 6. januar og navnet Epifani. Men latinerne fordelte innholdet av høytiden for Herrens komme på flere dager: Den 25. desember handlet om fødselen i Betlehem, mens den 6. januar ble knyttet til stjernens opplysning og De tre vise menn fra Østerland. Grekerne holdt fast ved en svært beskjeden fest 25. desember og en høytidelig feiring 6. januar.

Med de hellige Bernhard av Clairvaux og Frans av Assisi ble Kristusfromheten knyttet til Frelserens menneskelige side. Det ga julefeiringen et mektig oppsving. Frans introduserte julekrybben i 1223. Den kraftigste impulsen for feiringen av 25. desember kom fra Martin Luther. Han gjorde julen til en barnas fest, i stedet for den hellige Nikolas' fest den 6. desember. Med det har festen nådd sitt moderne "høydepunkt", og dermed dessverre banet veien for en alt for materiell festglede. Et særtrekk i vestlig katolsk liturgi, er den uvanlige feiringen av tre messer i julen. De tilsvarer tre forskjellige feiringer som paven var forpliktet til: Feiringen i Betlehemsgrotten (*Oratorium Præsepsis*) i Santa Maria Maggiore (fra 400-tallet), feiringen av *patrozinium* (hyrdeembetet) i den bysantinske hoffkirken Santa Anastasia (fra 600-tallet) og høymessen i Santa Maria Maggiore eller senere i Peterskirken.

De tre messene er **Midnattsmessen** eller **1. julemesse** (*Missa in nocte* – engle-

Jesu fødsel av Michelangelo Caravaggio.

messen), **Messen ved dagry** eller **2. julemesse** (*Missa in aurora* – hyrde-messen) og **Høymessen juledag** eller **3. julemesse** (*Missa in die* – dagmessen). Fra 700-tallet bredte skikken med tre julemesser seg fra Roma til hele Vestkirken.

Fra 500-tallet ble det også feiret en vigilie for julen. Også etter det nye missalet begynner julefeiringen med en vigiliemesse om ettermiddagen den 24. desember; før eller etter vesper. Den har imidlertid en tendens til å falle bort på grunn av "familiegudstjenester" på ettermiddagen og tidlige "midnattsmesser".

(Teksten er et utdrag fra en lengre artikkel på www.katolsk.no av PEO)